

CURIERUL UCRAINEAN

Luptați și veți învinge!

M. Shevchenko

Serie nouă, nr. 331-332 / martie 2017

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Taras Șevcenko este un nume strălucit în pleiada scriitorilor ucraineni și universali. S-a născut la 9 martie 1814 și a decedat la 10 martie 1861. În fiecare an, în luna martie, ucrainenii din România, ca și ucrainenii de pretutindeni, aduc omagiul lor celui mai mare poet ucrainean, fondator al limbii ucrainene literare noi.

suflu nou; în versurile sale limba ucraineană a căpătat o viață nouă, o forță de plasticizare neobișnuită.

Istoria, limba vie, folclorul – creații ale poporului – au fost sursele fundamentale ale progresului artei literare ucrainene. Șevcenko a

Rolul lui Taras Șevcenko în dezvoltarea limbii ucrainene literare

Formarea limbii literare noi a început la sfârșitul secolului al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea ca urmare a trezirii conștiinței naționale în rândul intelectualității ucrainene, creșterii interesului ei față de studierea originilor istorice și folclorice și atenției acordate limbii populare. Cei mai activi participanți ai procesului de creare a limbii ucrainene literare pe baza limbii populare au fost I. Kotlearevskyi, H. Kvitka-Osnovianenko, A. Metlynskyi, L. Borovykovskyi, Ie. Hrebinka și alții. Taras Șevcenko este cel care a desăvârșit crearea limbii ucrainene literare. Opera sa este caracterizată prin două particularități principale: orientarea spre poporul ucrainean în întregul său, spre întreg cuprinsul Ucrainei și dorința de a coagula poporul în jurul unor idealuri sociale importante ca antiobăgia, orânduirea democratică și conștiința națională.

Taras Șevcenko reprezintă un moment de primă importanță în dezvoltarea literaturii și limbii poetice ucrainene și oglindește prin ceea ce a publicat efortul de a perfecționa și moderniza mijloacele de exprimare literară, cerute de nevoile comunicării. În laboratorul poetic șevcenkian, limba ucraineană a fost supusă unei noi prelucrări. Cuvintele și clișeele vechi au fost regenerate și înzestrate cu valori noi, datorită legăturilor sintactice neașteptate dintre cuvinte, pentru a exprima idei subtile și simțiri adânci ale celui mai mare poet ucrainean. Șevcenko a adus în limbajul poetic al epocii un

cercetat limba în toate regiunile locuite de ucraineni, eliminând prisosul, buruienile și reținând ceea ce era util, obișnuit în comunicarea dintre oameni. Mici diferențieri regionale existau și la el, dar acestea nu alterau sistemul. Niciun scriitor ucrainean n-a manifestat un interes mai adânc și mai constant pentru limba documentelor și a cărților vechi ca Șevcenko. Conținutul și limba textelor vechi erau un izvor întăritor pentru sentimentul tradiției istorice, atât de puternic în poet. Legătura lui cu trecutul, cu scrierile vechi este redată prin cuvintele: *bulava* „ghioagă“, *bunciuky* „tuiuri“, *kleinody* „atribute al eputerii“, *hetman* „hatman“, *kozachstvo* „căzăcime“ ș.a.

În opera sa poetică, Șevcenko a valorificat folclorul pe care l-a cules din toate ținuturile ucrainene. Sursa tezaurului folcloric poate fi exemplificată prin următoarele cuvinte: *starosty* „pețitori“, *rușnyky* „ștergare“, *molodi* „miri“, *drušky* „druște“ ș.a.

Un loc special în lexicul lui Șevcenko l-au ocupat cuvintele slave bisericești care dădeau varietate stilului. De asemenea, la temelia modernizării și îmbogățirii limbii și literaturii ucrainene au stat cuvintele abstracte cum ar fi: *laska* „mângâiere“, *șcerost* „sinceritate“, *nudha* „tristețe“, *radost* „bucurie“ ș.a.

În sfârșit, Șevcenko a introdus lexicul de cultură generală în limba ucraineană literară reprezentată de el însuși. Fiind pictor, în epistolele sale, de pildă, este amplu reprezentată terminologia legată de pictură și gravură: *albom*

Taras Șevcenko

În cazemată III

Totuna mi-este de-oi trăi
Acasă sau altundeva;
De mine de și-or aminti
Ai mei, sau de mă vor uita;
Totuna mi-este dacă trec
Printre străini nemângâiat,
Că ochii-n lacrimi fi înec,
Că-n lacrimi viața mi-am scădat.
Voi duce-n ochii stinși și reci,
Când voi pleca spre veșnicii,
Preadragi natalele poteci
Și-ntinsele spre zări câmpii.
Și poate vrun moșneag sărman
Feciorului va spune-așa:
— Pentru Ucraina geme el
Și suferă gândind la ea.
Nu-mi pasă dacă-acel fecior
Smerit se va ruga sau ba,
Dar dacă răi vor da-n popor
Și trupul țării frânt l-or vrea,
Și dacă viclenit și crunt
Din nou se va porni furtuna,
M-oi înălța și din mormânt,
C-atunci nu mi-ar mai fi totuna.

Traducere de Victor TULBURE

„album“, *alebastr* „alabastru“, *farba* „vopsea“, *oliia* „ulei“, *barelief* „basorelief“ ș.a.

Așadar, Taras Șevcenko a contribuit mult, prin munca lui artistică, la completarea și precizarea vocabularului, la fixarea normei și la modernizarea stilurilor, mai ales într-o epocă de frământări și căutări. El a fost adesea apropiat, prin rolul deosebit pe care l-a jucat în cultura ucraineană, de A. Mickiewicz, A. Pușkin, M. Eminescu, S. Petöfi.

Ion ROBCIUC

Agenda deputatului UUR

Marti, 7 martie, deputatul UUR, Nicolae Miroslov Petrețchi, a prezentat de la tribuna Camerei Deputaților o importantă Declarație politică, pe care o vom reproduce integral când spațiul tipografic va permite aceasta. Documentul a fost prilejuit de sărbătorirea Zilei Femeii, însă deputatul UUR a arătat, de la bun început, că limitează evocarea festivă a Zilei de 8 Martie strict la urarea adresată concetățenelor noastre, preferând să se axeze pe aspecte concrete ale egalității de șanse și ale condițiilor de afirmare a femeilor în viața socială.

Deputații prezenți au primit cu interes acest mod de abordare cu atât mai mult, cu cât propunerile făcute de dl Petrețchi vizau direct ordinea de zi a unor comisii parlamentare speciale.

Totodată, poate fi considerată o premieră în practica declarațiilor politice aspectul că deputatul UUR s-a referit nu numai la răspunderile instituționale, ci s-a angajat în mod direct, ca parlamentar, să se implice în trei asemenea acțiuni.

Legat de rolul femeii în familie și al familiei în structura societății, parlamentarul UUR a evocat cu emoție activitatea remarcabilă a femeilor ucrainene din România în acțiunile de conservare și afirmare a tradițiilor și specificului comunității.

*

Nu a trecut decât o lună de la ședința Pre-

zidiului Executiv al UUR la care deputatul nostru a prezentat o informare privind circumspecția și chiar ostilitatea cu care a fost primit în Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților. Parlamentarii din legislatura precedentă erau puternic influențați de stăruința cu care fostul deputat al UUR defăimase metodic activitatea Uniunii și moralitatea persoanelor din conducerea acesteia.

Prezidiul Executiv a adoptat măsurile convenite, dar misiunea restabilirii imaginii corecte în rândul deputaților despre comunitatea etnică ucraineană îi revenea dlui Nicolae Miroslov Petrețchi.

Nu a trecut nici o lună de zile și conducerea și membrii Grupului parlamentar au arătat că și-au revizuit în mod fundamental părerile preconceptuate. Grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților l-a desemnat pe deputatul nostru să reprezinte acest Grup parlamentar în Comitetul Director al Grupului Român al Uniunii Interparlamentare (GRUI) pentru întreaga legislatură. Ședința de constituire a importantului organism al diplomației parlamentare a validat cooptarea deputatului UUR, apreciind astfel și rodnică participare a Uniunii noastre atât la dezvoltarea relațiilor bilaterale dintre România și Ucraina, cât și la solidaritatea întregii diaspore ucrainene.

Nicolae Miroslov Petrețchi a mărturisit colegilor săi din GRUI că activitatea în Comitetul Director îi va lărgi orizontul și experiența promovării bunelor relații între țări și popoare, inclusiv pentru activitatea Uniunii Ucrainenilor din România, cu numeroase preocupări și acțiuni în acest domeniu.

*

În cadrul Comisiei permanente pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă, deputatul UUR a participat, în perioada 11 februarie-10 martie, la dezbaterile a 13 proiecte de legi. Deputatul nostru a folosit includerea pe ordinea de zi a *Proiectului de lege privind declararea zilei de 21 iulie - Ziua Banatului*, insistând pe lângă deputații din regiunea istorică respectivă ca Ziua Banatului să fie un prilej și pentru afirmarea multiculturalității și spiritului ecumenic cu care Banatul se poate mândri. Totodată, în calitate sa de președinte al UUR, dl Nicolae Miroslov Petrețchi a anunțat că, după promulgarea legii, va contacta organizațiile județene Timiș, Arad și Caraș-Severin ale UUR pentru a se pregăti din vreme să poată participa cu acțiuni specifice la activitățile preconizate pentru data de 21 iulie.

*

Dl deputat Nicolae Miroslov Petrețchi a mai efectuat, în perioada de referință, documentări în județele Suceava, Botoșani și Timiș, asupra conținutului cărora vom reveni.

Observator

Comunicat Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

A devenit deja o tradiție în activitatea Uniunii Ucrainenilor din România, în urma propunerii președintelui UUR, dl Miroslov Nicolae Petrețchi, ca ședințele Prezidiului și ale Consiliului UUR să se desfășoare cu preponderență la sediile organizațiilor județene ale UUR. Încă o noutate benefică, remarcată, de altfel, de membrii comitetelor județene ale UUR, este aceea, ca de fiecare dată să fie și o întâlnire de lucru cu membrii comitetului organizației județene gazdă. Cu această ocazie aceștia au posibilitatea să afle, chiar de la conducerea UUR, despre modalitatea în care se dezbate și se aprobă propunerile și solicitările lor și de ce în unele cazuri, rare, de altfel, câteva dintre propunerile și solicitările lor pot să nu fie aprobate (documente incomplete, solicitarea nu se înscrie în cerințele reglementărilor în vigoare etc.).

De asemenea, trebuie remarcat faptul că la fiecare ședință de lucru a Prezidiului și, respectiv, a Consiliului participă personalul tehnic (de specialitate) al UUR, fiind în măsură să rezolve pe loc și cu competență unele probleme ce apar în timpul dezbaterii și analizării punctelor ordinii de zi. Pe durata ședinței, membrii Comisiei de cenzori ai UUR au posibilitatea să realizeze o evaluare a patrimoniului organizației unde se desfășoară ședința și să prezinte imediat participanților constatările și soluțiile, acolo unde situația o impune, în vederea prevenirii sau a eliminării unor neajunsuri din activitatea organizațiilor județene care nu au personal specializat în acest domeniu. Un alt lucru pozitiv, demn de subliniat, și care se datorează președintelui UUR, este acela, ca ședințele UUR să fie cuplate cu acțiuni inițiate de organizația județeană în a cărei rază de competență se desfășoară ședința de lucru.

Astfel, ședința Consiliului UUR pentru luna martie a.c. s-a desfășurat la Timișoara, în zilele de 10-11.03.2017, membrii Consiliului având posibilitatea de a participa la festivitățile dedicate sărbătoririi celei de-a 203-a aniversări de la nașterea poetului național Taras Șevcenko, desfășurate la Lugoj. Evenimentul a fost deschis cu un parastas ce a avut loc în biserica ortodoxă ucraineană din localitate, fiind urmat de depuneri de coroane de

flori la bustului poetului, amplasat în parcul aceluiași lăcaș de cult. Momentul solemn a fost urmat de un program artistic.

Lucrările ședinței Consiliului UUR s-au desfășurat la sediul Organizației județene Timiș a UUR, din str. Mareșal Averescu, nr.3 B.

Ordinea de zi a ședinței de lucru a fost deosebit de încărcată, cuprinzând 16 puncte, ceea ce a impus atât rigurozitate și disciplină din partea participanților, cât și un tact deosebit din partea președintelui UUR care a condus lucrările ședinței.

La primele două puncte ale ordinii de zi, dna Rodica Predescu, responsabil CFPP, expert contabil al UUR, a făcut o analiză a situației financiar-contabile atât la nivelul UUR pentru anul 2016, cât și la nivelul organizațiilor județene pentru același an și pentru primele 2 luni ale anului 2017. În timpul discuțiilor și a luărilor de cuvânt au fost clarificate o serie de probleme din acest domeniu, stabilindu-se măsuri concrete (cu termene) pentru remedierea unor mici neajunsuri constatate de compartimentele de specialitate ale UUR.

În continuare, președintele UUR, dl Nicolae Miroslov Petrețchi, a prezentat și a supus dezbaterii membrilor Consiliului UUR 17 devize estimative privind acțiunile culturale, științifice și educative, menite să promoveze limba, cultura și tradițiile ucrainenilor din România. Propuse a se desfășura în luna aprilie 2017, acestea s-au referit în principal la: Concursul de recitare a poeziei ucrainene, fazele județeană și națională (cea din urmă va avea loc la Sighetu Marmăției în perioada 22-24.03.2017), Forumul tineretului ucrainean din România (care va avea loc la Cluj-Napoca, în ultima decadă a lunii aprilie) și Cupa UUR la mini-fotbal (ce se va desfășura în perioada 30 februarie - 02 aprilie 2017, în aceeași localitate). După ce au fost supuse discuțiilor, toate propunerile de acțiuni au fost aprobate, cu unele amendamente.

Președintele UUR a prezentat la punctul 4 al ordinii de zi, 20 de referate de necesitate ale organizațiilor județene ale UUR, prin care solicitanții cereau alocarea unor sume de bani pentru cheltuieli gospodărești, achiziționarea diverselor bunuri de strictă necesitate (costume pentru ansamblurile

patronate de UUR, aparatură electronică, mobilier, realizarea unor reparații la sediile locale ale UUR etc.), acestea fiind aprobate de către Consiliul UUR.

La punctul 5 al ordinii de zi, a fost prezentat bugetul UUR pentru anul 2017, aprobat de Guvernul României, ocazie cu care s-a făcut o trecere în revistă a modului în care acesta a fost realizat. Membrii Consiliului UUR au fost informați asupra modalităților privind cheltuirea fondurilor atât pentru fiecare organizație județeană în parte, cât și pentru fiecare categorie de cheltuieli. Dl președinte Nicolae Miroslov Petrețchi a prezentat situația alocărilor bugetare pentru celelalte minorități, minoritatea noastră, din acest punct de vedere, fiind pe locul patru (după cuantumul alocărilor bugetare). Față de anul trecut, bugetul alocat minorității noastre a crescut cu circa 2,6%, astfel încât cel din anul acesta asigură acoperirea tuturor cheltuielilor planificate, inclusiv realizarea unor investiții propuse în anii anteriori de organizațiile județene ale UUR, dar nerealizate.

În continuarea ședinței (la punctul 3), președintele UUR a prezentat Hotărârea Guvernului referitoare la aprobarea modului de repartizare și de utilizare a fondurilor prevăzute în bugetul SGG pe anul 2017 și împreună cu personalul de specialitate al UUR au făcut precizările necesare pentru înțelegerea corectă a prevederilor documentului.

La punctul 7 al ordinii de zi, dl Nicolae Miroslov Petrețchi, referindu-se la realizarea investițiilor, a prezentat situația creată în urma modificărilor aduse în legislația privind achizițiile publice, a ambiguității unor prevederi, care, cu toate demersurile făcute până în prezent de conducerea UUR, nu au fost lămurite, subliniind faptul că se impune ca organizațiile județene ale UUR să respecte legislația în vigoare, propunând, în acest sens, constituirea, la nivel central, a unui departament pentru achiziții. Consiliul l-a mandatat pe președintele UUR și Prezidiul Executiv al UUR să facă în continuare demersurile necesare pentru a obține un punct de vedere clar al organelor abilitate pentru a fi demarate investițiile.

Președintele Comisiei de Cultură a UUR, dl Mihai Traista, a prezentat (în cadrul punctului 8) situația desfășurării activităților culturale, științifice și educative planificate de organizațiile UUR, subliniind că din totalul celor 17 activități propuse să aibă loc în luna februarie s-au ținut 15, una dintre acțiuni a fost cumulată cu o alta, iar cealaltă, replanificată.

(Continuare în pagina 3-a)

În continuare, la punctul 9 al ordinii de zi, președintele Comisiei pentru presă, editare cărți și mass-media, dl Ioan Herbil, a prezentat situația îndeplinirii planului editorial pe primele 2 luni ale anului 2017, rezultând că au fost editate până în prezent 3 cărți, iar 2 sunt pregătite pentru tipar. De asemenea, a fost dezbătută problema prețurilor ridicate, așa cum reies din ofertele trimise de edituri, privind tipărirea cărților editate de UUR, fapt pentru care s-a decis că se impun noi negocieri cu editurile sau găsirea altor oferte mai convenabile.

La punctul 10 al ordinii de zi, președintele UUR a prezentat avantajele organizației noastre care rezidă din încheierea unor parteneriate de colaborare cu diverse instituții, organizații, asociații din țară și din Ucraina. În cadrul discuțiilor, au fost prezentate câteva rezultate pozitive obținute în urma unor astfel de acorduri, ca de exemplu, realizarea busturilor poetului național Taras Șevcenko (prin contribuția instituțiilor și a persoanelor private din Ucraina) și amplasarea acestora, cu sprijinul autorităților locale, în locuri centrale ale orașelor (Organizațiile județene din Maramureș, Timiș și Tulcea). A fost subliniat faptul că și celelalte organizații, în baza experienței celor sus-amintite, să încheie astfel de acorduri.

Totodată, președintele UUR a prezentat rezultatele activității sale în teritoriu, în urma întâlnirilor de lucru cu președinții consiliilor județene, inspectorii generali de la inspectoratele școlare județene, prefectii, primarii, directorii de școli, membrii birourilor locale etc., activități desfășurate în județele Botoșani, Suceava, Maramureș și Satu Mare, subliniind atât faptul că din partea entităților sus-amintite există disponibilitate privind încheierea unor acorduri de colaborare cu UUR, cât și necesitatea participării oficialităților locale la acțiunile organizate de UUR sau organizarea unor acțiuni în parteneriat cu acestea.

Un punct viu (11), dezbătut în cadrul ședinței, l-a constituit situația învățământului în limba ucraineană din România. În acest sens, în urma activității în teritoriu desfășurate în județele sus-amintite, dl Nicolae Miroslav Petrețchi a prezentat câteva concluzii: 1) în ultima perioadă, ca urmare a intervenției unor persoane, s-au făcut schimbări (restructurări) la mai multe niveluri ale instituțiilor în care Uniunea Ucrainenilor din România avea reprezentanți, acestea fiind făcute în defavoarea minorității ucrainene, având și astăzi un impact negativ asupra învățământului în limba ucraineană; 2) minoritatea ucraineană a pierdut unele funcții deținute în anii anteriori la nivel guvernamental, al unor ministere, al prefecturilor, al inspectoratelor școlare județene, datorită jocurilor meschine, menite să dinamiteze activitatea UUR (unele dintre aceste persoane au fost propuse în respecti-

vele funcții de Conducerea UUR); 3) s-au făcut numiri de „specialiști”, reprezentanți ai minorității noastre fără vreo consultare cu UUR; 4) s-au realizat câteva modificări în programa de învățământ la materiile cu predare în limba ucraineană fără consultarea UUR.

Au fost supuse dezbaterii problemele legate de învățământ care vizează etnia ucraineană direct sau indirect: 1) școlile se confruntă în continuare cu o lipsă acută de manuale, deși problema este pe cale de a fi remediată parțial prin editarea cu sprijinul UUR a unor manuale auxiliare pentru clasele I-IV; 2) lipsa de implicare din partea profesorilor și a învățătorilor în vederea atragerii elevilor, prin insuflarea dorinței de a învăța în limba maternă; 3) nevoia realizării unor norme legislative prin care minoritățile să fie consultate în probleme ce privesc învățământul în limba maternă; 4) continuarea demersurilor privind definitivarea și aprobarea legii minorităților naționale; 5) reluarea unor demersuri prin care să fie sesizate problemele și greutățile ce le întâmpină minoritatea noastră sub acest aspect; 6) interpelări din partea deputatului nostru în Parlamentul României pe această temă.

Cu ocazia acestei ședințe, Comisia de cenzori a UUR a făcut o evaluare a patrimoniului sediilor organizațiilor Timiș și Lugoj, constatând că bunurile din patrimoniu sunt întreținute corespunzător, iar cheltuielile sunt echilibrate, excepție făcând sediul vechi al Organizației județene Timiș (menținerea acestuia în patrimoniul UUR ar trebui supusă unei discuții serioase, iar la nevoie acesta putând fi scos la vânzare cu respectarea reglementărilor în vigoare) și unele probleme legate de investițiile demarate în timpul vechii conduceri.

La punctul 14 al ordinii de zi, dl Nicolae Miroslav Petrețchi a prezentat activitatea (pe ultima lună) desfășurată în calitate de deputat în Parlamentul României, demersurile întreprinse pentru îmbunătățirea imaginii comunității noastre în urma acțiunilor ostile din partea unor membri sau foști membri ai organizației noastre, unii cu funcții în conducerea Uniunii. În ultimul timp, ca urmare a activităților concrete apreciate desfășurate de ceilalți parlamentari din grupul minorităților naționale, și nu numai, imaginea comunității ucrainenilor s-a îmbunătățit. Se impune în continuare o muncă susținută la toate nivelurile pentru a ne face cunoscuți și mai pregnant.

În cadrul punctului 15 al ordinii de zi, președintele UUR a prezentat 15 invitații, adrese, petiții, cereri venite din partea unor organizații și instituții din țară și din Ucraina cum ar fi: susținerea unor acțiuni, participarea la studii, simpozioane și concursuri în Ucraina, situația din cadrul redacțiilor UUR (de exemplu, unele probleme legate de formatul ziarelor și conținutul materialelor ce se publică pe paginile acestora). În acest sens, a fost prezentat un raport realizat de reprezentanții Con-

Din agenda consilierilor locali

DI Miculaiciuc Gavrilă, consilier local, Tîrnova-Arad

Am participat la toate ședințele ordinare și extraordinare în perioada iunie 2016–martie 2017.

Fac parte din Comisia de specialitate nr. 2 care cuprinde: activități sociale, culturale; culte; învățământ, sănătate și familie; probleme juridice și de disciplină.

Am participat la dezbaterile proiectelor de hotărâri și am respectat legalitatea acestora. Am votat de fiecare dată hotărârile care erau de folos comunității locale și apărării patrimoniului comunei noastre.

Consider că prin activitatea pe care am desfășurat-o, am contribuit și eu alături de colegii mei la buna funcționare a acestei instituții administrative.

Am ținut permanent legătura cu cetățenii de etnie ucraineană, pe care îi reprezint, dar și cu ceilalți cetățeni ai comunei Tîrnova, informându-i despre activitatea Consiliului Local.

siliului și ai Prezidiului împreună cu Comisia pentru probleme de presă, mass-media și editare de cărți și cu Comisia de Cultură, privind activitatea redacțiilor care realizează revistele editate de UUR, urmând ca la următoarea ședință de Prezidiu să aibă loc o discuție pentru îmbunătățirea acestora.

La finalul ședinței, membrii Consiliului UUR au avut o întâlnire de lucru cu membrii Comitetului Timiș al UUR, ocazie cu care a fost prezentată situația creată la nivelul Organizației Timiș în timpul alegerilor parlamentare. Președintele UUR a prezentat pe larg momentele prin care a trecut UUR ca urmare a demersurilor făcute de fostul deputat, dl Ion Marocico, sprijinit și de alte persoane din cadrul UUR Timiș, pentru a zădărnici eforturile depuse de conducerea UUR, respectiv, cea a membrilor comunității ucrainene de a avea un reprezentant în Parlamentul României.

Membrilor Comitetului Timiș al UUR le-a fost explicat motivul pentru care, în unele cazuri, ca urmare a documentației incomplete și fără documente justificative, de-a lungul timpului, Prezidiul nu a aprobat câteva dintre solicitările de finanțare a unor cheltuieli pentru organizație.

Consiliul a aprobat ca următoarea ședință de lucru a Prezidiului UUR să aibă loc la sediul Organizației județene Suceava, în perioada 07-09.04.2017.

Material realizat de vicepreședintele UUR Victor HRIHORCIUC

Agenda președintelui UUR

Cu prilejul deplasării activului de bază al UUR în județul Timiș pentru ședința trimestrială a Consiliului (Radei) Uniunii și pentru acțiunea cultural-comemorativă a marelui Cobzar ucrainean Taras Șevcenko, de la Lugoj, s-a desfășurat și o întâlnire informală între președintele UUR Nicolae Miroslav Petrețchi, și doamnele prezente la manifestări, respectiv: Liuba Irina Horvat, secretar general al Uniunii, Ledia Spivaliuc, președinta Organizației Femeilor Ucrainene din România, Sambor Ana, Șendroi Terezia, Iaroslava Colotelo, președinta Organizației București a UUR, precum și Fartușnic Dorina, administrator UUR, Predescu Rodica, responsabil CFPP UUR, Dărășteanu Steluța, responsabil resurse umane UUR, Laura Predescu, contabil UUR.

Cu acest prilej, președintele UUR, Nicolae Miroslav Petrețchi, a prezentat conținutul Declarației politice pe care a expus-o de la tribuna Parlamentului României în calitate sa de deputat. Dl Nicolae Miroslav Petrețchi a insistat asupra ideii că, păstrându-se caracterul sărbătoresc al Zilei de 8 Martie, trebuie să se depășească nivelul pur festiv, fiind bine ca Ziua Internațională a Femeii să fie și data relansării preocupărilor și inițiativelor

concrete pe tema egalității de șanse în participarea femeilor la viața socială. El a asigurat interlocutoarele că va îndeplini, în perioada imediat următoare, inițiativele asumate prin Declarația politică, dar nu se va limita la atât.

În același spirit, interlocutoarele au fost îndemnate să antreneze mai mult și mai divers participarea femeilor ucrainene la viața comunității noastre etnice. Apreciindu-se rolul ucrainencelor de protagoniste ale numeroaselor acțiuni culturale-artistice, etnografice, educative, s-a convenit că este necesar ca orizontul activității OFUR să fie diversificat.

În acest sens s-au formulat următoarele idei:

1) Spiritul și gama acțiunilor de voluntariat trebuie încurajate să se dezvolte. Pentru aceasta, conducerea OFUR ar putea veni la viitoarea ședință a Radei cu propuneri concrete.

2) Activitatea caritabilă, desfășurată mai mult spontan și în anonim (discreția fiind lăudabilă), poate fi intensificată și deveni mai coerentă dacă va exista o minimă evidență a cazurilor care necesită ajutor și a voluntarelor implicate. De asemenea, ar fi simulativ ca – respectându-se confidențialitatea datelor personale – acțiunile caritabile

mai deosebite sau emoționante să fie cunoscute, ca exemplu de urmat, de către membrele OFUR și chiar de întreaga comunitate.

3) Pornind de la datele europene îngrijorătoare privind neglijarea de către viitoarele mame din România a necesității de a se înscrie în evidență, observația și asistența unităților medicale, este bine ca OFUR să ia în atenție și această problemă și să inițieze acțiuni educative corespunzătoare.

4) OFUR împreună cu conducerea executivă a UUR să studieze posibilitatea și regulile organizării în județele cu populație ucraineană mai concentrată a unor concursuri pentru „Cea mai frumoasă casă, cea mai chibzuită gospodărie ucraineană”.

5) Cu ajutorul mamelor, OFUR să-și organizeze o minimă evidență a celor mai dotați și mai activi tineri ajunși la vârsta majoratului care să completeze cunoștințele Organizației de Tineret, astfel încât acea organizație să poată să-și completeze efectivul cu tineri merituoși și implicați, care să asigure viitorul Uniunii.

În funcție de rezultatele acestor preocupări, se are în vedere ca, începând din 2018, perioada 8 martie–8 aprilie din fiecare an să devină o perioadă de bilanț și dinamizare denumită Luna femeii ucrainene.

Observator

Reuniunea comună a Comisiei pentru probleme sociale și de familie și a Comitetului Uniunii Femeilor Ucrainene din cadrul UUR

Reuniunea s-a desfășurat în zilele de 17-19 februarie 2017 la sediul Organizației județene Satu Mare a UUR. La lucrările reuniunii au fost convocate și au participat membrele Comisiei

pentru probleme sociale și de familie în următoarea componență: Liuba Horvat, președinta comisiei și membrii Mihoc Lucia, Spivaliuc Ledia, Șendroi Terezia, Ciubica Maria. Din structura Comitetului Uniunii Femeilor Ucrainene au participat majoritatea membrilor mai puțin reprezentantele Organizațiilor Femeilor Ucrainene din județele Timiș și Arad. Probabil că partea de nord a Banatului nu prea este interesată de rezolvarea problemelor sociale și de familie ale ucrainenilor din această zonă.

La reuniune au fost invitați și președinții organizațiilor județene ale Uniunii Ucrainenilor din România și au răspuns invitației: președintele organizației Tulcea, Dumitru Cernenco, președintele organizației municipale București, Iaroslava

Colotelo, președintele organizației municipale Cluj, Ivan Herbil, președintele Organizației județene Maramureș, Miroslav Petrețchi.

Președinta Organizației județene Satu Mare, doamna Irina Liuba Horvat, l-a invitat și pe președintele de onoare al UUR, Ștefan Buciuta, pentru a împărtăși cu cei prezenți din experiența sa și modalitatea de rezolvare a unor probleme sociale și de înțajutorare a persoanelor și familiilor nevoiașe ale comunității ucrainenilor din România.

Reuniunea a debutat cu un cuvânt de salut și cu prezentarea programului de desfășurare a întrunirii, precum și cu prezentarea și aprobarea următoarei ordine de zi:

- 1) Analiza Regulamentului Uniunii Femeilor Ucrainene din România;
- 2) Analiza Regulamentului de organi-

zare și funcționare a Comisiei pentru probleme sociale și de familie a UUR;

- 3) Dezbaterile Planului de acțiuni culturale și sociale pe anul 2017 al Organizației Femeilor Ucrainene din România.

Suplimentar s-a propus dezbaterile și aprobarea unor acțiuni privind vizitarea și oferirea de ajutoare unor familii ucrainene cu probleme materiale și sociale mai precare.

În cadrul dezbaterilor pe articole a regulamentelor prezentate, președinții organizațiilor județene prezenți la întrunire au ținut să evidențieze că acestea trebuie să fie în acord cu prevede-

rite Statutului Uniunii Ucrainenilor din România.

Președintele de onoare al UUR a menționat că regulamentele analizate și completate cu propunerile rezultate din dezbateri trebuie să fie definitive și prezentate la prima ședință a Consiliului UUR spre aprobare. De asemenea, a atras atenția cu privire la respectarea prevederilor din articolele Statutului UUR cum ar fi: art.4,8,9,20,28,31 și 32.

Regulamentele astfel prelucrate și dezbătute în Consiliul UUR trebuie să fie date publicității în presa UUR.

La întrunire a participat și personalul administrativ și financiar-contabil pentru a da unele explicații și lămuriri în ceea ce privește activitatea comisiilor și organizațiilor UUR.

Dezbaterile pe probleme sociale și de familie și a Regulamentului Organizației Femeilor Ucrainene din România și-a atins scopul, fiind prezentat și Programul de acțiuni cultural-educative pe anul 2017.

În numele meu și cred că și cu asentimentul celorlați membri, bărbați din Consiliul de Conducere al UUR, transmitem și pe această cale succes tuturor ucrainencelor (mamelor, bunicelor și fiicelor).

Ștefan BUCIUTA,
președinte de onoare al UUR

La bustul lui T. Șevcenko din București

La 7 martie a.c., o delegație a Uniunii Ucrainenilor din România a depus o jerbă de flori la bustul lui Taras Șevcenko din Parcul Herăstrău, cel mai mare poet al ucrainenilor. Au fost de față și au depus o jerbă de flori și reprezentanții Ambasadei Ucrainei în România.

La ceremonie, în semn de stimă și respect față de poetul omagiat, au vorbit Excelența Sa Ievhen Levyțkyi, îputernicitul cu afaceri a.i. al Ucrainei în România, dl Mihai Traista, vicepreședintele Uniunii Ucrainenilor din România, dna Iaroslava Colotelo, președinta Organizației municipale București a Uniunii Ucrainenilor din România, Ion Robciuc, redactorul-șef al publicației „Curierul ucrainean“ și dl Ionuț Mutu, istoric.

În final, câțiva copii au recitat poezii de Șevcenko, iar participanții la eveniment, reuniți în cor, au interpretat cântece pe versurile poetului.

Ion ROBCIUC

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:
curierul.ucrainean@gmail.com

Redactor-șef:
Ion Robciuc

Redactori:
Kolea Kureliuk

Tehnoredactare:
Ștefania Ganciu
Tiparul executat la

Tipografia
„S.C. SMART
ORGANIZATION SRL“
ISSN 1223-5210

După trei ani de agresiune a Rusiei, Ucraina așteaptă din partea comunității internaționale solidaritate și intensificarea presiunilor asupra agresorului

La 20 februarie 2014, Rusia a declanșat o agresiune militară asupra Ucrainei. Pe parcursul celor trei ani, și-au pierdut viața peste 9.800 de persoane și au fost rănite peste 2.300. Aproape 1,8 milioane de ucraineni au fost obligați să-și părăsească locuințele. În prezent, mai este ocupat de Federația Rusă 7,2% din teritoriul Ucrainei în Crimeea și Donbas.

Crimeea ocupată a devenit „o zonă gri“ în care are loc militarizarea în ritm susținut, în care se intensifică represiunile și persecuțiile politice. Prin zona necontrolată a frontierei de stat ucraineano-ruse în lungime de 409,7 km, Rusia continuă să trimită militari și mercenari și să livreze armament pentru alimentarea conflictului în Donbas.

Agresiunea armată a Federației Ruse asupra Ucrainei este răspunsul regimului de la Kremlin

la opțiunea ucrainenilor de a-și vedea Patria europeană, democratică și prosperă. Realizarea acestor năzuințe este considerată de Kremlin drept o sentință capitală dată modelului autoritar de guvernare în Federația Rusă bazat pe constrângere și putere nelimitată a aparatului birocratic polițienesc.

Ucraina este îngrijorată de faptul că, în ciuda zecilor de mii de victime și răniți, a 1,8 milioane de persoane obligate să se strămute, Federația Rusă continuă escaladarea conflictului în Donbas.

Suntem serios îngrijorați de situația critică în ceea ce privește drepturile omului pe teritoriul Crimeei temporar ocupate care se înrăutățește continuu. Peninsula s-a transformat de mult într-un teritoriu al fricii și al represiunilor împotriva persoanelor cu alte convingeri, în special împotri-

va activiștilor ucraineni și a tătarilor crimeeni. Între ultimele exemple de încălcare a drepturilor omului și a libertăților de bază cu caracter de masă în Crimeea ocupată menționăm reținerea, la 21 februarie a.c., a aproape 20

de tătari crimeeni. În paralel continuă procesul de militarizare a Crimeei pe fondul închiderii totale a peninsulei pentru monitorizarea internațională și pentru regimuri internaționale de control.

Este necesară o reacție serioasă pe plan național și internațional la cazurile de amestec al structurilor ruse în treburile interne ale altor state. Numărul acestor cazuri crește continuu.

Pe fondul agresiunii ruse prelungite Ucraina se așteaptă ca comunitatea internațională să rămână pe poziții de solidaritate cu statul nostru și să intensifice presiunile politico-diplomatice și economice, mai ales, sub forma sancțiunilor împotriva țării agresoare pentru a o obliga să accepte pacea.

Ambasada Ucrainei în România

Un spectacol impresionant la București

La 6 martie a.c., Sala Mare a Teatrului Național „Ion Luca Caragiale“ din București a găzduit un spectacol de excepție susținut de Ansamblul Academic „Kalyna“ din Kiev.

Considerat un adevărat simbol al culturii ucrainene, ansamblul a prezentat cele mai frumoase dansuri și melodii tradiționale ucrainene care au delectat mult publicul bucureștean pre-

zitate și autenticitate, recreând scene din luptele cazacilor zaporojeni și ale Armatei Ucrainene de Insurgenți.

Publicul prezent în sală a putut vedea și spectaculosul „Hopak“, dans național ucrainean caracterizat prin sărituri acrobatice și mișcări energice, care, de altfel, le-a adus artiștilor supranumele de „cazaci zburători“. A

fost un moment cu totul special care a ridicat sala în picioare.

Cântecele populare ucrainene, bine puse în valoare de remarcabilele voci ale artiști-

lor, au atras atenția asupra unui bogat și frumos patrimoniu muzical ucrainean. Aproape că n-a fost cântec care să nu fi fost aplaudat la scenă deschisă, în tactul muzicii. Artiștii Ansamblului

Academic „Kalyna“ din Kiev au venit să ne cânte și ne-au încântat.

Două ore și mai bine au zburat fără să ne dăm seama. Muzica a fost însoțită de minunatele dansuri ucrainene. A fost o seară memorabilă, un eveniment cultural major. Așa ceva nu vezi și nu guști în fiecare zi... A produs și regizat acest spectacol artistul emerit al Ucrainei, Henadi Andrușcenko.

Cine este însuflețit, însuflețește. Pretutindeni unde au poposit celebrii „cazaci zburători“ ai Ansamblului Academic „Kalyna“ din Kiev (Spania, Olanda, Belgia, Germania, China, Coreea, Indonezia, Chile, Egipt, Israel, Italia și altele) au entuziasmat publicul participant, venit să-i vadă, să-i asculte și să-i admire.

Ion ROBCIUC

„Trec zilele și în zbor săptămânile trec“, nu-i așa? Parcă ieri a fost ianuarie, am sărbătorit Crăciunul ucrainenilor.

A trecut și data atât de dragă nouă de 15 ianuarie, când organizația noastră, conform tradiției, sărbătorește pe cei doi poeți dragi nouă: Mihai Eminescu și Ștefan Tcaciuc. De ce anume am ales să-i sărbătorim pe ei și de ce în ianuarie, am explicat într-un articol anterior. De data aceasta, din motive obiective (Festivalul internațional de tradiții, obiceiuri și colinde ucrainene de la Sighetu Marmației unde am fost invitați, pe de o parte, și sesiunea de iarnă și, respectiv, vacanța studenților) a trebuit să amânăm acest frumos obicei, astfel că la un moment dat credeam că nu o să-l mai ținem anul acesta. Dar iată că s-a ivit ocazia. La propunerea membrilor Co-

mitetului organizației noastre am hotărât să facem două evenimente într-unul singur (și așa e la modă acum și se practică „doi în unu“). În consecință am organizat și desfășurat Simpozionul „Mihai Eminescu și Ștefan Tcaciuc la ceas aniversar“ și, respectiv, „Ziua Internațională a Limbii Materne“ într-o ambianță de sărbătoare și bună dispoziție.

Printre invitații de onoare ai evenimentului au fost vicepreședintele Consiliului Județean Iași, dl Chirilă Victor, poetul ieșean Maței Andrei,

Limba maternă și poezia și-au dat mâna la Iași

profesori de la Colegiu Național de Artă „Octav Băncilă“, reprezentanții minorităților cu care colaborează organizația noastră (dna Daria Tănăsucă, din partea comunității armenice, dna Cristina Ioanidis, din partea comunității grecești și dl Ioachim Ivanov, președintele comunității rușilor-lipoveni), membrii organizației noastre și alți invitați.

Simpozionul a fost deschis de președintele Organizației Iași a UUR. În cuvântul introductiv a fost subliniat contextul în care organizația Iași și-a propus și a organizat desfășurarea celor două acțiuni sub semnul dragostei și al respectului și întru cinstirea limbii materne și a scriitorilor noștri. Din partea minorităților, dna Daria Tănăsucă și Ioachim Ivanov au subliniat câteva caracteristici specifice limbilor minorităților pe care le reprezintă amintind pe câțiva dintre scriitorii armeni și, respectiv, ruși atât de iubiți și apreciați de minoritățile lor.

Partea centrală și cea mai așteptată din cadrul simpozionului nostru a fost programul literar-muzical-coregrafic pregătit de tinerii din comunitatea noastră cu participarea studenților și elevilor din comunitățile armeană și a rușilor-lipoveni. Programul a fost deschis cu un colaj de dansuri populare ucrainene susținut de formația de dansuri „Veselka“, condusă de profesoara Rodica Fălișteanu. A urmat un moment poetic și au răsunat cele mai frumoase și apreciate poezii în limba armeană, română, rusă și ucraineană ale poezilor Mihai Eminescu, Ștefan Tcaciuc, Varujan Vosgianian, recitate de studenții ucraineni Kistrui Valyntyna, Maria

Șevcenko, Alexandra Zakina, Sergiu Potlog, sub acompaniament de acordeon și de blockflote al profesorului Gorovei Ilie și de chitară al profesorului Vasile Gavriș, precum și de către Tănase Petra, Dumitru Prisecaru Claudia și Flavian Ivanov, Avădanei Iulia, Pavlov Raisa, Trifanov Irina sub coordonarea profesoarei de limba rusă Zinaida Gromic, din partea minorității armenice și a rușilor-lipoveni. Apoi, pe scenă s-a prezentat duetul fraților Ivanov Lidia și Tomiță, reprezentanți ai aceleiași comunități a rușilor-lipoveni, care au încântat invitații cu cântecele lor. Momentul muzical a continuat cu un scurt recital prezentat de absolventul Conservatorului din Iași, Alexandru Tărășanu, care cu o voce inegalabilă și un talent de invidiat a prezentat melodii pe versurile poetului Mihai Eminescu.

Finalul evenimentului a fost o surpriză plăcută pentru oaspeții noștri: poetul ieșean Maței Andrei, pentru a sublinia valențele speciale ale fiecăreia dintre limbile noastre, a recitat trei poezii cu mai multe strofe, compuse din cuvinte care începeau cu aceeași literă, și anume: C, B, Î. A încheiat programul nostru

supun Marelui Judecător – cititorul și timpul – care fie mă vor urca pe tron, fie mă vor coborî până la pământ, iar operelor mele le va da o sentință meritată, dar necunoscută mie. Dragi cititori, eu vă ofer tot ce am scris de-a lungul vieții, iar dumneavoastră alegeți numai ceea ce vă cade la inimă. Și totuși, gândesc că ceva va cădea...“.

Pașii făcuți în ce privește conservarea și promovarea limbilor materne, în practică, au arătat că acestea duc la consolidarea solidarității și toleranței, lărgirea înțelegerii reciproce și a dialogului, lucru deosebit de valoros pentru noi, cultura noastră modernă și pentru tradițiile noastre, de asemenea.

Expoziția s-a dorit să fie o invitație adresată, în primul rând, tinerilor pentru a cunoaște poezii ale celor două culturi și a aduce mai aproape de sufletul lor moștenirea perenă a „poetului nepereche“ și, respectiv, cea a lui Ștefan Tcaciuc, care într-o adresare către cititor spunea: „Tot ceea ce am reușit să scriu până acum

IN MEMORIAM ȘTEFAN TCACIUC
1936 – 2005

Conservarea multilingvismului face posibilă nu numai salvarea imaginii unice a istoriei și culturii noastre milenare, dar, de asemenea, să găsim abordări tot mai largi în domeniul înțelegerii reciproce și a umanității, care încă mai continuă să aibă o serie de probleme, a căror soluționare este încă complicată.

Pașii făcuți în ce privește conservarea și promovarea limbilor materne, în practică, au arătat că acestea duc la consolidarea solidarității și toleranței, lărgirea înțelegerii reciproce și a dialogului, lucru deosebit de valoros pentru noi, cultura noastră modernă și pentru tradițiile noastre, de asemenea.

Victor HRIHORCIUC,
președintele Organizației
Iași a UUR

În casa unde trăiesc cărțile

Nu-i pășesc pragul pentru prima dată și ajuns în încăperea, impecabil de curată, am senzația că mă aflu într-adevăr în mediul meu, în sensul că încă de copil cartea mi-a ocupat un loc de frunte în spațiul vârstei inocente. Da! Iată-mă revenind după câteva luni la sediul bibliotecii Școlii Gimnaziale Izvoarele Sucevei aflând-o pe doamna bibliotecară în plină activitate. Doamna Mariana Mechno salutului meu de binețe îi răspunde cu un mărțisor! E doar 1 Martie! Un gest emoționant, dar firesc! O vizită inopinată la locul ei de activitate și cu amabilitatea dumneaei, deja cunoscută, după plecarea elevilor veniți să împrumute cărți, îmi prezintă aspecte din zestrea instituției.

Principala ei avuție aflu că semnifică cele 10.000 de volume, aranjate în rafturi după o anumită ordine. Adăugând la aceasta numeroase reviste, cărți de limba ucraineană, predominând cele ale poetului național de geniu Taras Șevcenko, revistele de ucraineană pentru adulți și acelea pentru copii ce le încântă și le atrag prin frumoasele ilustrații color, dar și prin poeziile și textele specifice vârstei lor. Îmi apare și o întrebare la care bibliotecara mă informează că elevii din satul Bobeica care, după terminarea orelor, așteptând autobuzul spre domiciliul lor, intră în spațiul instituției pentru a lectura

cărțile, dicționarele de limbi străine în limita cuvintelor asimilate în programa școlară, cărțile de povești din literatura clasică și universală etc. Dar mulți dintre ei își îmbogățesc cultura acasă unde, chiar dacă-și ajută părinții la gospodărie, își pregătesc lecțiile și, în special, sâmbetele și duminicile, își rezervă timp pentru citirea cărților de la bibliotecă.

Astfel de elevi sunt: Diana Zinici – clasa a V-a, Maria Ardelean – clasa a II-a, Laura Drebitca – clasa a IV-a, Iasmina Boca – clasa a II-a, Miriam Drebitca – clasa a I-a, Diana Popiuc – clasa a VI-a, Elena Char – clasa a V-a și alții.

Referitor la fondul de carte acesta staționează, mi se spune, din motive financiare. Activitățile bibliotecii de cultură generală cu elevii, prin studiul individual la sediul ei s-au concretizat prin tematicile: „Omul cât trăiește, învățătura dobândește!“, „Binele învinge răul!“, „Ascultă și nu uita sfaturile părinților!“, „Prietenul la nevoie se cunoaște!“, „Poveștile doar de bine ne învață“. Astfel, „În casa unde trăiesc cărțile“ multe dintre acestea devin folositoare, această formulare a bibliotecii devine ca un izvor al înțelepciunii pentru tot mai mulți dintre elevi, tot mai numeroși absolvenți ai Școlii Gimnaziale viitorii studenți de mâine ai facultăților cu diferite profiluri – apreciază doamna bibliotecară în finalul noii mele vizite.

Decebal Alexandru SEUL

Sărbătoarea limbii materne la Micula

La data de 21 februarie 2017, Organizația județeană Satu Mare și Organizația locală Micula a Uniunii Ucrainenilor din România, au sărbătorit Ziua Internațională a Limbii Materne.

Sărbătoarea limbii materne a fost marcată la Centrul cultural-turistic din Micula, fiind deschisă de președintele organizației Micula, Vasile Buciuța, și de Irina Liuba Horvat, președintele Organizației județene Satu Mare a Uniunii Ucrainenilor din România, care au subliniat, în alocuțiunile lor, importanța organizării acestui eveniment de suflet pentru ucraineni și pentru copiii care studiază aici limba maternă.

La eveniment au participat Comitetul Organizației județene Satu Mare a UUR și Biroul local

Micula al UUR, cadrele didactice de la Școala din Micula, fostul director al Școlii Gimnaziale „Gellert Sandor“, Doboș Csabo, dna director Gabor Ana Maria, dl primar al comunei Micula, Șandor Istvan, care în cuvântările lor au subliniat importanța organizării acestui eveniment pentru copiii ucraineni și faptul că prin organizarea unor astfel de acțiuni se poate vedea că aici se promovează și se păstrează multiculturalismul și identitatea lingvistică a celor trei etnii care trăiesc în Micula: ucraineană, maghiară și română. Au mai subliniat și faptul că Uniunea Ucrainenilor din România face eforturi pentru susținerea păstrării limbii materne ucrainene, dar și faptul că colaborarea UUR cu școala și administrația locală este una foarte bună.

După un program artistic prezentat de gupul vocal „Miculeanca“, copiii ucraineni care studiază limba maternă ucraineană au recitat poezii în limba ucraineană și au prezentat lucrări pe tema dată. Totodată, cu această ocazie a fost organizată și o expoziție în cadrul căreia copiii au avut posibilitatea să

afle despre evoluția scrisului și a limbii ucrainene, să facă cunoștință cu primele cărți editate în limba ucraineană, să afle despre Chiril și Metodie („apostolii“ slavilor) etc.

Cei mai buni elevi au primit diplome de participare din partea Organizației județene Satu Mare a UUR.

Scopul acestei acțiuni a fost acela de a promova și de a păstra limba maternă ucraineană, identitatea noastră lingvistică.

Acest lucru de datorează, în primul rând, cadrelor didactice și, în special, profesoarelor Nicoleta Tcaci și Adriana Horvat, colaboratoarei noastre Loredana Morar și dnei director adjunct Maria Ștețco, care sădesc în inima elevilor dragostea pentru limba maternă și, nu în ultimul rând, Organizației județene sătmărene a UUR și Organizației locale Micula, care prin activitățile desfășurate promovează cultura și limba ucraineană.

Mihai MACIOCA

Sărbătoarea limbii materne

Sfârșit de Făurar la Bălcăuți. Elevi și dascăli din școli în care se predă limba ucraineană ca limbă maternă, și-au dat mâna pentru a întinde hora frăției și pentru a pune în undă tradițiile, straiile naționale și, nu în ultimul rând, dorința de afirmare a școlărilor. Organizatorii manifestării au fost Primăria din Bălcăuți, primar Șoiman Vasile, inspectorul școlar și președintele Organizației județene Suceava a UUR, prof. Ilie Sauciu, prof. Lăcrămioara Grigoriuc și prof. Știubianu Anca

suflet piatră are“, spunea cineva. Pentru că avem copii talentați, ei trebuie să ducă dincolo de dealuri și spre piscurile zilei de mâine făclia tradițiilor, a obiceiurilor și, în fapt, a ceea ce suntem. Să nu ne pierdem identitatea.

Georgiana Mechno, clasa a VII-a și Ana Maria Velecico, clasa a VIII-a au interpretat un cântec în limba mamei lor. Punctul forte pentru Școala Gimnazială Izvoarele Sucevei l-a constituit grupul vocal-instrumental „Izvoarașul“, cu vechime pe scenele județului, fondator, organizator și îndrumător preotul prof. Valentin Petru Ardelean. Mulțumim, părinte! Din repertoriu nu a lipsit, vă dați seama, Huțulca, care nu înseamnă numai melodicitate, ci se traduce prin vioiciune, hărnicie și veselie. Pentru prestația deosebită a grupului „Izvoarașul“, juriul a acordat Premiul I. Din partea organizatorilor, copiii au primit o masă,

(coordonatoarele proiectului), directorul Școlii Gimnaziale Bălcăuți, prof. Frase-niuc Diana.

O manifestare amplă desfășurată în sala primitoare a Căminului Cultural, cu secțiuni de prezentare a costumelor naționale, recitări de poezii, creații literare, formații artistice. Alocuțiunile de la începutul activității „Sărbătoarea limbii materne“, concurs interjudețean, februarie 2017, au pledat pentru promovarea limbii materne, asigurarea perenității ei, păstrarea tradițiilor și straiilor populare. Pentru că „portul popular este o zămislire a oamenilor de aici, care se recunosc după el oriunde s-ar duce“ (Tancred Bănățeanu, 1975). „Cine lasă limba în uitare, acela în

diplome, cărți, dulciuri.

Eleva Georgiana Mechno a prezentat costumul popular din sat.

A doua zi, grupul nostru, deja cu renume, a participat la faza de preselecție pentru Festivalul-concurs județean de folclor „Comori de suflet românesc“, care se va desfășura la Câmpulung Moldovenesc, ediția a XV-a, iulie 2017.

Și uite așa, încet, cu sudoare și pasiune, o za după alta formează un lanț al trăinicieii. Un lanț al veșniciei și melodiei pe strune de mandoline.

Să ne trăiască limba maternă, să ne îngrijim de ea și s-o udăm cu sufletele noastre ca pe o floare!

prof. ION AFLOREI

Priviți-mă

Priviți-mă prin prisma realității,
De vreți să vedeți parcuri și grădini,
De vreți să vedeți soarele dreptății
Și cele mai fantastice lumini.

În mine veți vedea stepe și dealuri,
Și-oceane liniștite între țări,
Și câteodată-nvolburate valuri
Și-ncântătoare nesfârșite zări.

O să vedeți cu toții și câmpia,
În jurul căreia teii-nfloresc,
Dar veți vedea cu drag și poezia
Pe-o rază, într-un han împărătesc.

Și câte și mai câte o să-apară,
În niște straie albe, îngerești,
Și poate pe-unde va și-o viață-amară,
Căci câte nu se-ntâmplă când trăiești.

De-aceea-aș vrea să mă priviți întruna,
Că-n mine-n orice vreme veți vedea,
Cum cântă ode stelele și luna,
Cum se strecoară-n poezia mea.

Și-o să vedeți minuni, minuni astrale,
Chiar nunți între imense galaxii,
Și niște flori cu veșnice petale,
Și-o să gustați și rodul multor vii.

Priviți-mă de fiecare dată,
Sunt prea convins că nu veți regreta,
Când veți vedea și-o inimă curată,
Și zestrea ei ce-a strâns-o-n viața sa.

Frumos e să privești un om de viață,
Ce-a strâns splendori și multe frumuseți,
De-a le expune-n trupul său de față,
Pentru mai multe, foarte multe vieți.

Privind pe mine zilnic, cu răbdare,
Vă veți da seama-n satul meu iubit,
Că nu-n zadar în lumea-aceasta mare
M-am bucurat, am plâns și am trăit.

Mihai VOLOȘCIUC

„Sărbătoarea limbii materne“ la Bălcăuți

La data de 25 februarie 2017, începând cu ora 10, la Căminul Cultural din localitatea Bălcăuți, județul Suceava s-a desfășurat concursul interjudețean „Sărbătoarea limbii materne“. Organizații manifestării, aflate la cea de-a opta ediție, au fost Școala Gimnazială Bălcăuți, în colaborare cu UUR Suceava, finanțatorul activității, Primăria Bălcăuți și UUR, Organizația locală Bălcăuți.

Concursul se adresează elevilor ciclului preșcolar, primar, gimnazial și liceal, care provin din școlile în care se studiază limba ucraineană de pe întreg teritoriul României.

Argumentele pe care le-au folosit cele două coordonatoare, Lăcrămioara Grigoriuc și Anca Știubianu, în inițierea acestui proiect au fost următoarele: „Necesitatea implementării unui astfel de proiect constă în faptul că mai mult de jumătate din limbile lumii sunt pe cale de dispariție, iar promovarea, recunoașterea și utilizarea limbilor materne reprezintă o prioritate de nivel mondial. Limba maternă reprezintă identitatea națională și culturală a individului și este una dintre dimensiunile fundamentale ale ființei umane. Dat fiind faptul că suntem vorbitori de limba maternă dorim ca prin această activitate să contribuim la conservarea și promovarea specificului etnic și cultural. În conceperea acestui proiect am pornit și de la premisa că mulți dintre elevii noștri sunt talentați, dar talentul trebuie descoperit și cultivat. Din păcate, multe talente se risipesc...încercăm prin acest proiect să limităm această risipă. Considerăm că prin derularea acestui proiect beneficiarii lui vor avea prilejul de a conștientiza și promova bogăția, frumusețea limbii ucrainene și de a cultiva respectul pentru valorile proprii culturii.“

Obiectivul general al proiectului este „atragearea tinerilor aparținând minorității ucrainene în activități comune menite să promoveze afirmarea identității culturale, ca fundament al dezvoltării viitoare a cetățeanului european“, iar dintre obiectivele specifice amintim: promovarea valorilor

ucrainene autentice; evidențierea contribuției limbii ucrainene la patrimoniul cultural universal; cultivarea respectului și prețuirii față de valorile înaintașilor; stimularea dorinței de a le îmbogăți prin creații proprii; dezvoltarea gândirii și imaginației elevilor; lărgirea orizontului lor cultural; motivarea gustului artistic; cultivarea discernământului artistic; întărirea parteneriatelor dintre școli, autorități locale și reprezentanții comunității ucrainene din țară în vederea dezvoltării și promovării bunelor relații; dezvoltarea comunicării sociale prin activități în echipă.

Au participat la activitate elevi din localitățile Mihăileni (Botoșani), Brodina de

Sus, Brodina, Bălcăuți, Izvoarele Sucevei, Negostina, Rădăuți, Ulma și Vășcăuți.

Juriul concursului a fost alcătuit din învățătorii Ilie Berbeneciuc și Gheorghe Cega, profesorii Ioan Chideșciuc și Eusebie Frăseneiuc și directorul Centrului Cultural „Mihai Teliman“ din Siret, Ioan Mateiciuc.

Alături de cei adunați la Bălcăuți pentru a sărbători limba ucraineană a fost, cu gândul și inima, domnul deputat Miroslov Nicolae Petrețchi. Salutul domniei sale a fost transmis de domnul inspector școlar Ilie Sauciuc.

Despre activitatea culturală de la Bălcăuți am stat de vorbă și cu primarul localității, Vasile Șoiman: „Ne-am întâlnit la o activitate foarte dragă nouă. După părerea mea, oamenii privesc cultura în trei feluri: fac cultură, sunt alături de ea sau o ignoră. Astăzi s-au adunat la Bălcăuți oameni care fac cultură și cei care sunt alături de activitățile culturale. E o sărbătoare a diversității.“

Printre invitați s-a numărat și președintele Organizației Iași a UUR, Victor Hrihorciuc. Fiu al satului Negostina, acesta a strâns în jurul său ucraineni stabiliți de-a lungul timpului în municipiul Iași, precum și tineri aflați aici la studii creând o uniune puternică și extrem de activă.

Un gând despre limba maternă a rostit și domnul profesor Eusebie Frăseneiuc: „La început, oamenii vorbeau o singură limbă.

Apoi, Dumnezeu a înmulțit limbile. Și tot ceea ce face Dumnezeu e pentru binele oamenilor. Sărbătoarea de astăzi este una sfântă, iar limba maternă avem datoria morală s-o purtăm în suflet, să nu ne fie rușine cu ea. Și după cum s-a văzut, copiii au demonstrat că limba ucraineană este un tezaur spiritual pe care-l păstrează cu sfințenie.“

Prezentarea spectacolului a fost realizată de Lăcrămioara Grigoriuc, profesor de limba și literatura română la Școala Gimnazială Bălcăuți.

Elevii premiați au primit diplome și cărți din partea UUR. Menționăm că și costurile pentru deplasarea elevilor la concurs și pentru asigurarea mesei au fost suportate de UUR, prin implicarea

domnului președinte al UUR – Organizația județeană Suceava, Ilie Sauciuc.

În cadrul concursului, la secțiunea „Confluente literare“, a fost prezentată cartea „Viață de artist“ de Taras Șevcenko. Un grup de elevi de la Școala Gimnazială Bălcăuți a evocat destinul tragic al femeii de altădată într-un moment lirico-dramatic inspirat din nuvela „Argata“. Fragmentul selectat din volumul de proză al scriitorului ucrainean a creionat și un pastel al înserării și un imn închinat hărniciei. De asemenea, pentru a marca începutul postului și pentru a ilustra un simbol național comun românilor și ucrainenilor, Natașa Șoiman a recitat poezia „Ștergarul“ de Costache Ioanid.

Amintim că la Conferința Generală UNESCO din 17 noiembrie 1999, data de 21 februarie a fost proclamată Ziua Internațională a Limbii Materne, prin care se promovează recunoașterea și utilizarea limbilor materne din lume, în special a limbilor grupurilor minoritare. Începând din 2000, ziua de 21 februarie se marchează drept Ziua Internațională a Limbii Materne. Statele membre UNESCO s-au angajat să contribuie la protecția și revigorarea bogatei diversități culturale prin promovarea limbilor ca formă de comunicare, interacțiune și înțelegere între popoare diferite. În prezent, potrivit statisticilor oficiale, mai mult de jumătate din limbile lumii este pe cale de dispariție.

Convalia HREHORCIUC

Grupul „Zorea“ întinereste

Ansamblul „Zorea“ care reprezintă Organizația din București a Uniunii Ucrainenilor din România, a fost înființat, în urmă cu 20 de ani, de către doamna Iaroslava Colotelo, președintă a Uniunii Ucrainenilor, Organizația municipală București și a avut o activitate muzical-artistică deosebită, cu multe spectacole și acțiuni frumoase.

Grupul nostru este acum întinerit cu noi membri, mai exact studenți de la Universitatea București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Secția limba ucraineană, studenți foarte serioși, dornici să dezvolte activitatea cultural-artistică și muzicală în cadrul Uniunii Ucrainenilor din România.

Așa cum ghiociei apar timizi, primăvara, de sub stratul protector al zăpezii, așa au venit la noi acești minunați tineri studenți în cadrul ansamblului nostru.

Prima dată timid, alături de membrii consacrați ai grupului nostru, „botezul“ primindu-l anul trecut, la Zilele culturii ucrainene, acțiune desfășurată la Muzeul Satului „Dimitrie Gusti“, în luna iunie 2016, sub conducerea atentă și perseverentă a doamnei Iaroslava Colotelo.

Ne-am pregătit temeinic și am primit ajutorul neprețuit al Nataliei Colotelo-Pancec, inimoasă și delicată membră a grupului, absolventă a Academiei de Muzică din București, doctor în muzică și violonistă la Filarmonica București, care a adus pe cei mai mici membri ai grupului – Nicolae Dumitru Pancec (9 ani) și Nadia Teodora Pancec (5 ani) – pe scena din incinta Muzeului Satului „Dimitrie Gusti“ să cânte cântece din folclorul copiilor ucraineni.

Alături de noi este și un alt vechi membru al ansamblului, Bogdan Costiuc, originar din Milișăuți, județul Suceava, absolvent al Facultății de Religie din București, în prezent, student în anul al 3-lea la Academia de Muzică, București, Secția dirijat cor academic și orchestră, acordeonistul grupului care ne ajută să ne armonizăm la fiecare repetiție.

Vladimir Malcovici, un om serios, cu o voce puternică și caldă în același timp, este alături de noi. El este originar din Sfântu Gheorghe (Delta), județul Tulcea, profesor de religie și cântăreț la strana Bisericii ucrainene „Petru Movilă“ din București, alături de părintele profesor Dumitru Colotelo, de dirijorul stranei, profesorul de muzică Teodor Popovici și Bogdan Costiuc, care ne invită la slujbele ucrainene, ce se desfășoară în fiecare duminică la biserica din lemn din str. Soldat Stelian Mihale nr.14-20, sector 3, București. Aici câțiva membri ai grupului cântă în corul bisericii. Repetițiile de la biserică ne ajută foarte mult în formarea urechii muzicale armonice și experiența cântării în cor ucrainean și pe voci.

Roxana Miculaiciuc, originară din Ruscova, județul Maramureș, o ucraincă veritabilă și frumoasă, cu o voce specială, studentă în anul al 2-lea la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Secția limba ucraineană din cadrul Universității București este cea care și-a convins colegii de an să activeze în cadrul ansamblului.

Mădălina Ungureanu, originară din Botoșani, o fată drăgălașă și vioaie, studentă în anul al 2-lea la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Secția limba ucraineană din cadrul Universității București, lider al grupului de tineri studenți, este conștiincioasă și perseverentă.

Cristina Mocanu, din București, o fată blândă, cu o voce bună și cu abilități de make-up artist, care ne ajută să arătăm frumos pe scenă, studentă în anul al 2-lea la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Secția limba ucraineană din cadrul Universității București vine și ea alături de noi.

Coca Negoescu, profesoară din București, studentă în anul al 2-lea la Universitatea București, master Pedagogii alternative și Artă teatrală pentru educație, colega mea de an, este îndrăgostită de cultura și muzica ucraineană, pe care o simte și o trăiește până la ultima celulă a trupului ei, ni s-a alăturat și ea.

Andrei Gheorghe, din București, student și el în anul al 2-lea la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine din cadrul Universității București, Secția limba ucraineană, vine dintr-o familie mixtă ucraineano-greacă, un vulcan de energie și bună dispoziție, un băiat special și deosebit de muzical, care are origini asemănătoare cu ale mele.

Zenovia Mandiuc din București, profesoară și președinta Organizației de Femei din cadrul Uniunii Ucrainenilor – Organizația din București, consolidează cu vocea și cu munca sa activitatea ansamblului „Zorea“.

Anul acesta am avut onoarea de a fi invitați, alături de celelalte minorități, să participăm cu un program de cântece și dansuri la Carnavalul „Kathara Deftera“ (Lunea Curată), din cadrul proiectului „E vremea carnavalului“, organizat de Uniunea Elenă din România, în ziua de sâmbătă, 25 februarie 2017.

Carnavalul „Kathara Deftera“ (Lunea Curată), este ultima petrecere cu dans înaintea Postului Mare creștin ortodox. Acest obicei este asemănător cu al nostru, care ne îndeamnă să-i iertăm pe toți cei care ne-au greșit, bineînțeles este o sărbătoare specială de purificare, pentru ca într-adevăr să fim curați în Lunea Curată, adică începutul postului.

Acest carnaval este o sărbătoare specială grecească, care marchează începutul Postului Mare (Sarakosti) similar cu Lăsatul secului la români („Pușcennea“ la ucraineni) și care include festivități publice, picnicuri, unde se cântă, se dansează și se mănâncă produse din lapte, brânză, ouă, pește și mâncăruri tradiționale.

Ansamblul „Zorea“ a primit această invitație, dar în cea mai mică formulă posibilă, adică numai 6 membri: Roxana Miculaiciuc, Andrei Gheorghe, Mădălina Ungureanu, Cristina Mocanu, Bogdan Costiuc – acordeon, îndrumați de Zenovia Mandiuc. Astfel, pentru prima dată, doamna Colotelo ne-a lăsat să ne descurcăm singuri. A procedat la fel ca o mamă, care urmărește emoțio-

nată, din umbră, pașii copilului ei, care abia a început să pășească.

Ne-am prezentat cu cinci cântece la care au fost soliști vocali Zenovia Mandiuc, Roxana Miculaiciuc și Bogdan Costiuc și un dans ucrainean din Maramureș, dansat profesional de Roxana Miculaiciuc și Bogdan Costiuc care au stârnit ropote de aplauze. Am primit multe aplauze și aprecieri. Ni s-a spus că am fost cei mai frumoși, cel mai bine organizați, cea mai frumoasă intrare în scenă și cea mai frumoasă prestație, cele mai frumoase și diverse costume. În semn de prețuire și respect față de organizatorii evenimentului, grupul nostru a interpretat un cântec în limba greacă. Bineînțeles că aplauzele nu au întârziat să apară, iar cei implicați în acest proiect au fost foarte impresionați de gestul ucrainenilor.

Deputatul Uniunii Elene din România în Parlamentul României, domnul Dragoș Gabriel Zisopol, impresionat de prestația și de gestul nostru a ținut să ne felicite personal și am primit invitație specială pentru următoarele acțiuni culturale ale minorității elene din România.

Lucrul acesta ne onorează și ne dă elan! Dorim să ni se alature și alți tineri talentați care iubesc muzica și cultura ucraineană, pentru a putea refăce și repune pe picioare acest prestigios Ansamblu de cântec și dans ucrainean.

Zenovia MANDIUC

Organizația municipală Iași a UUR a marcat sărbătoarea primăverii

E primăvară, cel mai deosebit anotimp din an, când totul reînvie, când natura se trezește la viață și când prind viață sentimentele umane cele mai sincere. Inima bate parcă mai puternic, iar în fiecare suflet răsună cântecul „Vesneanka”. Ghiociei și zambilele abia așteaptă să fie oferite în dar doamnelor și domnișoarelor cu prilejul Zilei In-

ternaționale a Femeii, care de mulți ani se sărbătorește la 8 martie. Primăvara aduce mereu un suflu nou, inspirație și energie creatoare și tocmai ele au fost prezente în această zi la Iași în cadrul Organizației municipale a UUR. În ziua de 5 martie, femeile din organizația noastră au pregustat din plin sincere și calde felicitări cu acest prilej. Sala de festivități a Clubului Medicilor din Iași, unde a avut loc evenimentul, a fost „cutia de rezonanță” a creațiilor profesorilor Colegiului Național de Artă „Octav Băncilă” din Iași, membri ai organizației noastre și ale studenților de etnie ucraineană, care studiază în instituții de învățământ superior din Iași.

Președintele Organizației municipale Iași a

transmis femeilor prezente în sală felicitări cu prilejul acestei sărbători și le-a urat viață lungă și frumoasă alături de cei dragi. Între altele, el a spus: „Ziua de azi reprezintă o ocazie să ne plecăm în fața voastră și să vă mulțumim pentru căldură sufletească și dragoste, înțelegere și preocupare, sprijin și susținere. Este cu adevărat o sărbătoare luminoasă de primăvară care ne-a amintit despre lucrul cel mai valoros și mai frumos care există în viața noastră – iubire, sinceritate și loialitate. Fie ca aceste sentimente înalte să ne inspire, permanent, indiferent de anotimp”.

Un cadou frumos pentru Ziua Femeii a fost și programul muzical-literar pregătit de studenți și profesori, membri ai organizației noastre, în cadrul căruia au răsunat poezii și cântece dedicate femeilor – mame păstrătoare a familiei în societatea de azi atât de mult încercată.

În cadrul programului au evoluat studentele Pascari Carina și Șevcenko Mariana cu melodii adecvate momentului sărbătorit. Calități de cântăreți consacrați au demonstrat soliștii Alexandru Tărățanu și Potlog Sergiu, oferind tuturor doamnelor și domnișoarelor prezente la eveniment un moment de neuitat.

O stare de spirit romantic a transmis prin cântec doamna profesoară Otilia Zaharov prezentând câteva cântece din repertoriul propriu (la unele dintre ele au curs și lacrimi, care cu greu puteau fi mascate) stăpânind cu dibăcie și pricepere nelipsita-i chitară.

Un pic de umor a adăugat moderatorul programului, președintele Organizației municipale Iași care a citit câteva fapte interesante despre femei, citate celebre și epigrame (nu au fost uitate nici „Vorbele dulci și amare” ale regretatului nostru poet, Ștefan Tcaciuc).

În interpretarea studentelor Plantus Mirabela și Valentina Kistrui au răsunat versuri ale poezilor ucraineni și români despre iubire, dragoste de mamă și pentru femeia iubită.

În numele Uniunii Ucrainenilor din România, au fost oferite mici atenții și flori însoțite de cele mai frumoase și alese urări, reprezentantelor

A venit primăvara!

Tuturor cititoarelor și colaboratoarelor noastre, cu prilejul zilelor de 1 și 8 Martie, cele mai calde urări de sănătate, fericire și noi împliniri!

sexului frumos, membre ale organizației noastre și invitatelor de onoare. O surpriză plăcută pentru doamnele și domnișoarele prezente la eveniment a venit din partea studentei Hlosciuc Ionela, care a pregătit câte un măștișor realizat cu forțe pro-

prii. Un gest frumos, apreciat și răsplătit cu aplauze de participantele la eveniment.

Cu deosebită stimă și sinceritate, într-o stare de spirit deosebită, membrii organizației noastre alături de oaspeții de onoare au sărbătorit la Iași Ziua Femeii într-o atmosferă deosebit de plăcută.

Ne folosim de acest moment pentru a felicita toate femeile din Uniune și nu numai cu ocazia acestei sărbători! Vă dorim fericire, bunătațe, iubire și optimism! Sugerăm tuturor bărbaților să vă iubească, să dăruiască momente plăcute, să vă facă să vă simțiți cele mai frumoase nu numai de 8 Martie, ci și în fiecare zi!

Victor HRIHORCIUC,
președintele Organizației Iași a UUR

În organizarea Comitetului județean și a Organizației de Femei a Uniunii Ucrainenilor din România, la 12 martie, a avut loc omagierea femeii, cea care asigură perpetuarea speciei umane, menținerea și transmiterea tradițiilor, obiceiurilor și datinilor legate de anumite sărbători religioase și evenimente locale.

Prin felicitările individuale și cele colective s-a adus un respectuos omagiu tuturor mamelor, tuturor femeilor pentru strădania lor permanentă în educarea copiilor și tineretului, în condițiile când, prin toate mijloacele de comunicare în masă găsim numeroase elemente, numeroase idei otrăvitoare a conștiinței tineretului.

Femeia are astăzi, poate mai mult ca oricând, obligații imense ca mamă și soție, iar biserica și societatea trebuie să-i asigure condiții de îndeplinire în totalitate a acestor obligații. De aceea, pe bună dreptate, în popor se spune că femeia ține trei colțuri din casă.

Tot creștinul, indiferent de sex, trebuie să știe că însuși Domnul nostru Isus Hristos ridică odată pentru totdeauna femeia în stima tuturor prin cuvintele: „și ea este o fiică a lui Avraam” (Luca 13,16), deci și ea așteaptă mântuire și pentru ea a venit Fiul lui Dumnezeu. Mântuitorul rânduieste toate în așa fel, încât ele să aibă un rol de seamă în Evanghelii. Când Isus a fost răstignit, apostolii fug din fața Crucii, iar femeile vin și stau la picioarele Crucii (Ioan 19,25). Când îl judecă pe Isus, apostolii nu sunt de față să-I ia apărarea, dar

8 MARTIE LA SUCEAVA

o păgână, Claudia Procula, scrie lui Pilat din Pont: „Să nu-i faci niciun rău acestui drept” (Matei 27,19). Când Isus cade sub greutatea Crucii nimeni nu-L ajută să se ridice, dar o femeie Veronica îi șterge fața plină de sânge, de nădușeală și de scuipatul oamenilor. Când ajunge la Poarta judecății mulțimea îl huiduia, dar un grup de femei hohotesc de plâns. Cele dintâi ființe care se învrednicesc de adevărul care strigă: „Hristos a înviat” a fost o femeie. Cea dintâi ființă căreia Isus I se arată după înviere este o femeie, este Maria Magdalena, cel dintâi martor ocular al imensului adevăr dumnezeiesc, al dogmei ce stă la baza creștinismului. Cel dintâi nume pe care îl rostește Isus după înviere e al unei femei, Maria.

Din toate acestea deducem că femeia are un rol deosebit pe pământ. Apostolii fug de lângă Cruce, dar ele s-au apropiat de Cruce. Apostolii s-au ascuns și s-au înmuiat în casă, iar ele s-au arătat în văzul tuturor. Au fost ultimele care au plecat de pe Golgota. Femeile sunt învățate cu jertfele, cu nopțile nedormite, cu slujirea. Ce fac pentru copiii lor, vor face și pentru Biserica lui Hristos și aceasta au dovedit-o cu prisosință. Sunt mame și știu ce înseamnă să te dăruiești total. Copilul iese

din mâinile mamei așa cum ea l-a învățat. Ea face educația copiilor.

În spiritul biblic, femeia trebuie să recunoască superioritatea bărbatului, iar acesta trebuie să-și socotească soția sa născută din inima lui (Efeseni 5, 21, 32).

Evenimentul dedicat femeii a fost deschis de profesorul Ioan Bodnar, prim-vicepreședinte al Organizației județene a Uniunii Ucrainenilor din România. Din spiciul domnului prof. Ioan Bodnar s-a desprins rolul femeii în viața economico-socială, în perpetuarea speciei umane, educarea copiilor și a tineretului, menținerea și dezvoltarea tradițiilor, obiceiurilor și datinilor comunității unde trăiește și muncește. Membrii Comitetului au împărțit femeilor prezente flori și îmbrățișări creștinești.

Totul a fost minunat, începând cu alegerea locației într-o pădurice situată în imediata apropiere a Cetății Sucevei. O bună parte a femeilor a fost însoțită de soți.

Un grup de tineri din comuna Bălcăuți a interpretat câteva cântece din folclorul ucrainean de altădată. Lor li s-au alăturat și alte persoane participante la acest eveniment.

De pregătirea și desfășurarea evenimentului s-a preocupat doamna prof. Lucia Mihoc din partea Organizației de Femei a Uniunii Ucrainenilor din România.

Gheorghe CEGA

„VOCILE NEGOSTINEI“ LA „COMORI DE SUFLET ROMÂNESC“

Concursul județean „Comori de suflet românesc“ a ajuns la cea de-a XV-a ediție și de fiecare dată și-a propus să promoveze valorile folclorice ale județului Suceava, care este o prioritate a Centrului pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale. În ultimii ani, evoluția satului românesc are anumite particularități care se reflectă în peisajul sociocultural actual. Această amplă manifestare are un caracter educativ pentru artiștii amatori din lumea satului și dorește să sensibilizeze opinia publică în vederea identificării valorilor culturale tradiționale specifice fiecărei vetre folclorice.

Obiectivele festivalului-concurs sunt următoarele: promovarea și valorificarea folclorului muzical, literar și coregrafic; cercetarea și conservarea creației populare; revitalizarea formelor de manifestare culturală colectivă tradițională; descoperirea și promovarea valorilor umane și a talentelor din județul Suceava; întărirea coeziunii sociale; asigurarea unui cadru adecvat pentru organizarea activităților culturale cu caracter folcloric.

Acest concurs se desfășoară în două etape: faza zonală și faza finală. La faza zonală participă formații din localitățile celor 6 subzone ale județului, iar la faza finală formațiile care s-au situat pe locuri fruntașe și au obținut cel mai mare punctaj din par-

tea juriului. Este deja o tradiție ca faza finală să aibă loc în cadrul Festivalului Internațional „Întâlniri bucovinene“, în luna iulie, la Câmpulung Moldovenesc.

În cadrul acestui concurs există și secțiunea „Minorități“, la care au participat și ucrainenii din Negostina - ansamblul „Cervona kalyna“ și „Vocile Negostinei“, din Bălcăuți - ansamblul „Kozaciok“,

iar din Siret – „Kolomyika“. Toate aceste formații s-au prezentat la un înalt nivel artistic și au promovat în etapa finală.

Grupul vocal „Vocile Negostinei“ are un reperoriu foarte bogat și variat. Interpretează cântece ucrainene despre dragoste, despre frumusețile naturii, despre muncă, obiceiuri și tradiții, colinde și cântece satirice. Luna martie la ucrainenii este dedicată marelui poet ucrainean Taras Șevcenko. În fața unui public numeros grupul s-a prezentat cu patru cântece ucrainene: unul dedicat lui Taras Șevcenko, unul de dragoste, unul despre frumusețile naturii și unul despre muncă, pentru interpretarea cărora am smuls multe aplauze.

Apreciez devotamentul și consecvența tuturor membrilor grupului, care cuprinde oameni cu diferite profesii și de diferite vârste, dar toți cu un suflet ucrainean adevărat. Unii lucrează în ture, alții sunt pensionari sau cadre didactice care au foarte multe obligații față de școală, dar când vine vorba de repetiții pentru un eveniment deosebit, își aranjează timpul în așa fel să nu lipsească de la ele. Tuturor le place să cânte și au în sânge spiritul ucrainean mai ales că avem un dirijor profesionist care nu obosește niciodată și vine tocmai din Suceava pe cheltuiială proprie numai ca să iasă totul foarte bine.

„Vocile Negostinei“ caută în continuare, în ladă de zestre, cântece noi cu valoare sentimentală pentru ucrainenii. Noi interpretăm mai mult cântece locale din Negostina, care păstrează un tezaur folcloric prețios.

Felicia GRIGORAȘ

De la piramidele din Egipt și cele din Mexic la „Piramida viselor“ de la Școala Gimnazială Șerbăuți

Invitatul de onoare al evenimentului, Viorica Petrovici, a realizat o recenzie a volumului în cuvinte magice: „Ce poate lega piramidele din Egipt cu piramidele din Mexic“ și „Piramida viselor“? Geniul, vine răspunsul prin eter;/ Eminescu/cel cu aripi de cuvânt/Și Lumină/ Legământ/ Între cerurile șapte/ Și pământ. Rădăcinile îl aduc în codri vechi ce leagă Șerbăuți de Călinești-Cuparencu și unde se aud și acum pașii lui Eminescu și ai lui Vasile Eminovici, bunicul lui Eminescu și ai lui Gheorghe Eminovici, tatăl poetului.

Ceva mai presus de simțurile știute m-a făcut să-mi doresc să lucrez cu acești copii din Șerbăuți și bucuria mea era mirare, iar mirarea devenea bucurie la fiecare întâlnire a Cenaclului „Gheorghe Eminovici“, guvernat de excelenta profesoară Roxana-Iulia Dragomir.

Sufletele acestor copii talentați s-au prefăcut în rouă, s-au materializat în imagini, în discurs poetic plin de prospețime.

Cartea aceasta, „Piramida viselor“, este importantă, ea cuantifică energia începutului și, oricât de mari oameni de știință, medici, ziariști sau chiar scriitori vor ajunge într-o zi autorii acestor pagini, aici și acum au debutat. Antologia nu este structurată alfabetic, ci valoric, varietatea și spontaneitatea creează parfumul unui spațiu artistic original.

Denis Greholea este spontan, bogat în limbaj, dar și în informație imagistică. Are un stil discursiv, o profunzime a ideilor peste inocența vârstei: „Gândurile mele toată ziua au fost plecate/ Spre ploaia de azi dimineață,/ Umbrele se-nvârtesc în peisajul umed/ Și dispar în casele din depărtare (...)“ (Gândurile mele) sau „Ziua se face noapte, / Soarele va fi lună, / Nimic nu este permanent,/ Doar viața mea de vis,/ Copilăria, purita-

tea, veșnică aș vrea să fie“ (Veșnic). Vasile Orobeț, un copil foarte creativ, are inocența verbului, dar și o matură filosofie: „Cerul gol a devenit/ Lăsat de păsări fără stare/ Ce acum zboară-n stoluri/ Spre neant/ În tristețea lumii“ (Lăsat de păsări fără stare). Diana Maria Corniciuc manifestă afinitate cu teme cosmice. Poezia ei, „Piramida viselor“, a dat titlul volumului, o formă de cunoaștere de sine prin poezie: „Eu sunt Cleopatra, / Stăpâna acestor locuri, / Acel vis îmi tot șoptește, / Nu-mi dă pace,/ Acele vise cresc în mine/ În fiecare zi, / Se fac tot mai dorite, / Se clădesc unul pe altul/ Formând o piramidă/ În care ai vrea să te aventurezi, / Eu sunt“ (Piramida viselor). Ilie Sanduleac este stăpânul jocului, adolescența cuvintelor: „Mă gândesc/ Ce am făcut cu copilăria,/ Unde am pus-o, unde s-a dus,/ În amintirile mele de demult/ Ești ca lacrima, / Ca izvorul ce curge limpede, ușor“ (Mă gândesc). Andreea Cioban este profundă, elaborează o metaforă eterică: „Doream să aflu cine sunt/ Să intru în izvorul ce curge neîncetat / Și să mă privesc ca într-o oglindă. / Mi-am zis:/ Fiecare persoană mă vede altfel“ (Cine sunt?). Gabriel Maciuc este un fin observator, original, inedit: „De pe un vârf de casă veche/ Privesc/ Într-o vale cam pustie/ Unde mai pășec din când în când,/ Ca-ntr-o altă lume/ Fel de fel de lumi eu văd/ Mîntea mi-e ca un tipar“ („Ca-ntr-o altă lume“). Andreea Corniciuc exprimă puritate: „Flori

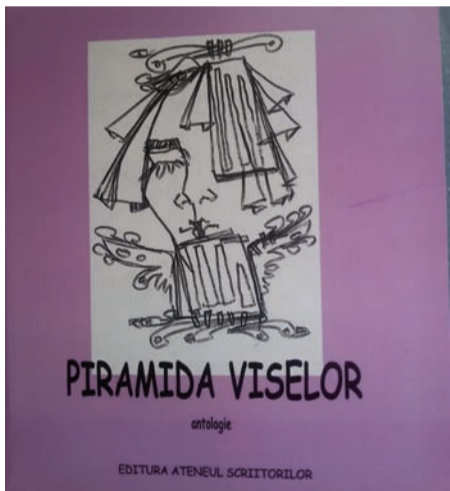
albastre, azurii /Se revăd în luna înflăcărată /Ce se oglindește-n lac,/ Șuieratul ca un cântec/ Al pădurii magice/ Se aude dinspre lan.//Suită într-un copac,/Stau fericită/ Și ascult chemarea /Pădurii de vis, /Copacii înalți respiră,/Cu bolți de smarald încălzite /De ale soarelui raze de peste zi“ (Gândul). Diana Sanduleac devine creatoarea unei lumi pure, miraculoase: „Pe spate îmi ies aripi, /Iar în adâncul inimii/ Înflăcărește o grădină parfumată,/este luată în zbor de aripi/ În călătoria de-o veșnicie“ (Adăpostirea aripilor). Un mic poet autentic, profund este Laura Tana-

siciuc, laureată cu mențiune la etapa județeană a Concursului „Tinere condeie“, 2016. Ea are bogăție lingvistică, teme originale și titluri bune: „Zbor deasupra ei, /E pustie, /Liniștea o străbate, /Nu-i plac florile, /Valuri de vânt grăiesc în ea, //Aud o voce liniștită, /Îmi vorbește / Nu știu, /Dar îi răspund, /Liniște, //Acolo nu plouă./ Trăiește“ (Câmpie fără nori)“.

Poezia copiilor din Cenaclul „Gheorghe Eminovici“ este iubire, ea te poate ajuta să-ți vezi sufletul. E necesară pentru a respira puritatea și bucuria“ (Viorica Petrovici).

Kolea KURELIUK

Cu sprijinul Primăriei Șerbăuți și al doamnei director de la școala din localitate, Silvia Boiciu, Ziua de 8 Martie a fost marcată prin două evenimente importante dedicate tuturor membrilor comunității, desfășurate la Căminul Cultural. Este vorba despre lansarea volumului de poezii „Piramida viselor“, coordonat de doamna profesoară de limba și literatura română, Roxana-Iulia Dragomir, respectiv un program artistic de poezii și muzică vocală și instrumentală dedicat tuturor femeilor, sub îndrumarea doamnei profesoare Tatiana Baciș și a învățătorilor de la ciclul primar.

Prima secțiune a manifestărilor cultural-artistice, lansarea volumului antologic „Piramida viselor“, coordonat de doamna profesoară Roxana-Iulia Dragomir, i-a avut ca protagoniști pe cei 13 membri ai Cenaclului „Gheorghe Eminovici“ de la Școala Gimnazială Șerbăuți ce au urcat pe scenă, lecturând din propriile creații pline de sensibilitate și fantezie. Cartea este rodul activității din atelierul cenaclului, înființat în februarie 2016, din inițiativa și generozitatea doamnei Viorica Petrovici în parteneriat cu Școala Șerbăuți, reprezentată de profesoara Roxana-Iulia Dragomir.

Antologia „Piramida viselor“ a văzut lumina tiparului în august 2016, la Editura „Ateneul Scriitorilor“ din Bacău. Textele sunt însoțite de o grafică simbolică impresionantă semnată de artistul Constantin Ungureanu-Box.

Concursul de Lectură „Bătălia cărților” la Sighetu Marmăției

La data de 23 februarie 2017, la Centrul Cultural Sighetu Marmăției a avut loc a treia ediție a Concursului de Lectură „Bătălia cărților”. Concursul s-a desfășurat la Biblioteca Municipală „Laurențiu Ulici”, care împreună cu Centrul Cultural au fost și organizatorii celei de a treia ediții a Concursului Național de Lectură, etapa zonală.

Scopul acestui concurs este stimularea lecturii în rândul copiilor și adolescenților și atragerea lor ca cititori la Biblioteca Municipală „Laurențiu Ulici” din Sighetu Marmăției. Ideea organizării concursului „Bătălia cărților” la Sighetu Marmăției îi aparține prof. Odarca Bout, care a inițiat realizarea acestui proiect la Biblioteca Municipală „Laurențiu Ulici”. Odarca Bout este prof. dr. de limba română la Liceul Pedagogic „Regele Ferdinand” din Sighetu Marmăției, provine din Rona de Sus, este coordonator al „Monografiei comunei Rona de Sus”, coordonator al volumului „Monografia Liceului Pedagogic” din Sighetu Marmăției și autoare a multor cărți de metodică și științifice.

În deschiderea concursului au vorbit: ing. Horia Scubli, primarul municipiului, prof. dr. Odarca Bout și Prlea Spiridon, directorul Centrului Cultural Sighet (gazda manifestării). Evenimentul s-a desfășurat pe două secțiuni: categoria 11-13 ani și categoria 14-18 ani. Concurenții, cititorii

bibliotecii, trebuiau să lectureze 10 cărți din tematica stabilită. 16 finaliști au susținut o pledoarie pentru lectură la secțiunea „Cea mai bună fișă de lectură” și „Convinge-mă să citesc”.

Juriul a stabilit următorul clasament: 11-13 ani: premiul I – Colopelnic Daria Nicola, premiul II – Smecicaș Laura Maria, premiul III – Mich Gabriela Maria, mențiune – Coroian Mariș Ioana Andreea, premiul pentru cea mai bună fișă de lectură – Colopelnic Daria Nicola.

Categoria 14-18 ani: premiul I – Berciu Daniela Ileana, premiul II – Dunca Denisa Mihaela, premiul III – Florea Diana Nicoleta, mențiune – Romaniuc Amina Mălina, premiul pentru cea mai bună fișă de lectură – Dunca Denisa Mihaela.

Câștigătorii ediției din acest an vor reprezenta Sighetul la Concursul Național de Lectură „Bătălia cărților” din Cluj-Napoca, la 31 martie.

Sponsorul principal al concursului a fost ec. Vasile Prodan de la SC Mecanica SA.

Aș vrea să felicit pentru reușita acestui concurs, pe lângă personalitățile sus-amintite, pe poetul Echim Vancea, fost director al Bibliotecii Municipale „Laurențiu Ulici” și, în special, pe prof. dr. Dorel Todea, atât de activ în toate activitățile literare, culturale și de artă din Centrul Cultural Sighetu Marmăției. Ar fi bine ca aceste concursuri să se desfășoare și în comunele din Maramureș, unde există biblioteci, întrucât din cauza legislației proaste multe au fost desființate.

În acest sens aș vrea să aминtesc și să laud Uniunea Ucrainenilor din România care, de

mulți ani, desfășoară „Concursul de recitare a poeziei ucrainene”. Început la Rona de Sus de prof. Miroslav Petrețchi pe plan județean, cu anii a devenit „Festival național de recitare a poeziei ucrainene” care se desfășoară acum în municipiul Sighetu Marmăției, știind că în această parte a Maramureșului trăiește cea mai mare parte a ucrainenilor din țară. La acest concurs participă elevii începând din clasa 0 până în clasa a XII-a. La faza națională participă elevii care au obținut locul I la faza județeană unde trăiesc ucrainenii. Și ca să nu fie învățarea mecanică a poeziei s-a introdus și proba de citit a unui text literar, iar din clasele mai mari, redarea conținutului fragmentului citit. Cu participarea profesorilor de limba ucraineană, a unor scriitori ucraineni, a președintelui UUR, ec. Nicolae Miroslav Petrețchi, deputat în Parlamentul României, acțiunea devine mai festivă, motivându-i pe elevi. Și desigur, merită laude prof. Miroslav Petrețchi, președintele Organizației județene Maramureș a UUR, inițiatorul și conducătorul acestui concurs. Doresc atât concursului „Bătălia cărților”, cât și Consursului de poezie ucraineană, ambele desfășurate la Sighet, viață lungă.

Ileana DAN

Izvoare-Poznań. Un drum pe care îl parcurge un meșter popular, un adevărat ambasador al Bucovinei, care, fără trâmbițe, reprezintă țara la Târgul Internațional de Turism din Polonia. Cele peste 30 de țări și-au etalat produsele. Dacă am înțeles bine, România a ocupat locul I. Ouăle încondeiate au fost la loc de cinste. Demonstrațiile și ouăle încondeiate prezentate participanților la târg au făcut un nume din acest colț de țară. Iată că și la Izvoare... nasc oameni mari. Ionică Zinici duce făclia tradițiilor locale dincolo de granițele țării. Se vede că unele îndeletniciri au rădăcini adânc înfipte în glia satului.

„Nu va fi, atunci, surprinzător să afli, dacă ești oaspete în țara huțulilor, că încondeiatul ouălor e o datină care însoțește și Crăciunul. Cu bobul de aur care adună în sine, deopotrivă, amintirea unei vieți și prevestirea alteia, care adăpostește sub fragile carapace trecut, prezent și viitor, oul e simbolul care întruchipează aici spiritul Crăciunului, la fel ca pe acela al Paștilor. Mulțumirea pentru anul încheiat și speranța pentru anul care vine se întâlnesc în bucuria sărbătorilor de iarnă. Sunt ouăle încondeiate, sunt casele împodobite, sunt mesele încărcate... Și mai sunt tradițiile și obiceiurile neatinse de vreme și de vremuri al căror rost e acela de a reîntoarce sufletul spre bucuria senină a începuturilor. Frumusețea și bucuria ce îmbracă sufletul trebuie rostită și în afară, în veșmintele de sărbătoare ce îmbracă trupul. Portul huțulilor vorbește, mai întâi de toate, despre respectul pentru rânduiala obștească. Vorbește mai

Se vede că pământu-i rotund. Pornești de-acasă, lași atelierul, așezi uneltele de lucru, inclusiv costumul național în geamantanul pregătit din vreme și-o iei la cale. Pe drumuri europene. Via Poznań. Târg Internațional de Turism cu participări de marcă. „Închistrarea” (împestrirea/încon-

deierea) ouălor este un fel de emblema a satului și asta datorită celor care au îmbrățișat această, să-i zicem, îndeletnicire, pornită din respectul pentru locurile natale, pentru părinți (de la care au primit deprinderi, pasiune și dragoste), pentru tradiție. La început de Mărțișor, când începe Postul Mare, demarează și încondeierea ouălor. Motivele prezentate pe ouă sunt diverse: fitomorfe, zoomorfe (mai cu seamă, păstrăvul, cerbul și iepurașul) și geometrice (cu mare căutare), fie netede, fie pe ceară. Așa lucrează meșterul nostru popular, care și-a făcut un crez dintr-un ou care, cândva, nu avea rost decât în bucătărie. „Depinde cum le combini pentru că ele sunt inspirate din viața de zi cu zi a omului locului care se confundă cu făneța și omul a mers în ritm cu natura”, ne spune interlocutorul nostru. Ouăle de rață (acestea „au coaja mai netedă și mai groasă, vopseaua prinde mult mai ușor”) și le procură de la Brăila sau Râmnicu Sărat, iar vopselele, tocmai din Kazahstan. Ceara, de la apicultori. Chișița (kyrstka) o cumpără de la meseriași ai locului. Încondeierea presupune „îndemănare, răbdare, imaginație și precizie peste care se presară pasiune...”. Este o cale de a așeza o punte între oameni, de a semăna sămânța armoniei între ei, de a ne cunoaște mai bine. Un ambasador, care știe să ducă mai departe, peste mări și... țări mesajele locurilor natale și ale țării. Mulțumim, pan Ionică, și așteptăm un colț-muzeu al ouălor încondeiate și la Obârșiile Sucevei!

prof. Ion AFLOREI

Tradiții pe traseul Măneuți-Horodnic de Sus-Cernăuți

Este zi sfântă de primăvară! Nu, n-am greșit cu nimic! Duminică n-am avut dreptul să ne uităm pe calendar pentru că, după el, încă n-a venit primăvara. Dar nu era așa. O vreme superbă, cu un soare strălucitor, care toată ziua ne-a bombardat cu razele sale. Numai aerul s-a încăpățânat să nu se-nălzească. Probabil că încă îi pare rău după iarnă.

De la doamnele Virginia Drahta (Măneuți) și Mariana Grosu (Horodnic de Sus) am aflat că la Măneuți se desfășoară un proiect educativ foarte interesant cu tema „Tradiții și obiceiuri”, în realizarea căruia colaborează și Gimnaziul nr. 6 din Cernăuți și Școala din Stroiești. Este vorba de doamnele profesoare Lilia Govornean și Ludmila Rotaru din partea Asociației Cadrelor Didactice de etnie română din Cernăuți și înv. Veronica Moscaliuc, președinte al Asociației Învățătorilor „G.Tofan” din fostul județ Rădăuți.

Partea română a oferit o activitate la Horodnic de Sus și a doua acum la Măneuți-Frătăuții Vechi. Aceasta se numește „Un strop de suflet românesc”. Urmează încă o activitate la noi și-apoi una la Gimnaziul nr. 6 din Cernăuți și la Complexul Instructiv-Educativ din satul Stroiești, raionul Noua Suliță. Următoarea activitate de la români

se va intitula „Ștefan, Ștefan, Domn cel Mare”. De fapt în cele două localități din Ucraina se face învățământ în limba română.

Pentru informarea cititorilor este necesar să precizez obiectivele acestui proiect, și anume: cunoașterea, păstrarea și promovarea culturii, credinței, obiceiurilor și tradiției românilor; descoperirea frumosului din viață, natură, creație umană și statornicirea lui în lume; educarea sentimentului de apartenență la o anumită cultură; comunicarea prin diferite forme ale artei (dans, muzică, desen, teatru) a unor emoții, sentimente, gânduri și mesaje tuturor din jur.

Consider că sunt obiective interesante, nobile și, după câte îi cunosc eu pe inițiatori, sunt sigur că le vor îndeplini cu succes. Toți sunt cadre didactice de excepție, cu mare dragoste pentru nobila meserie de dascăl și mari iubitori ai tradițiilor noastre milenare.

Activitatea la care voi face referire s-a ținut, nici nu se putea altfel, în spațioasa și frumoasa sală a Căminului Cultural din localitate în prezența unui număr foarte mare de copii de toate vârstele, de părinți și de bunici de-ai copiilor. Demn de menționat este faptul că-au fost prezente autoritățile locale din comună, dar și din satele vecine, unde mai pui și preoții satului.

Scena, pregătită ca o casă țărănească, era ornată cu scoarțe, ștergare cusute, costume populare și icoane. Se mai aflau pe scenă o ladă de zestre și teancuri întregi de țesături de casă, precum și multe din ustensilele care se găseau într-o gospodărie țărănească. Iar copiii, de la cei de-o șchioapă și până la cei din clasa a VIII-a, îmbrăcați în frumoasele lor costume naționale, la fel ca și mulți dintre părinții și bunicii lor. Între ei, îmbrăcate în frumoasele lor costume naționale, erau și cele două profesoare din Ucraina, împreună cu două fete.

Manifestarea s-a desfășurat după un scenariu riguros întocmit și respectat în totalitate. Pe scenă s-a desfășurat o sezătoare după toate canoanele. Copiii au cântat, au jucat, au împletit, au depănat, au cusut și-au spus foarte multe ghicitori, snoave, proverbe și zicători.

Un alt moment important a fost parada costumelor populare. Trei fete și trei băieți au prezentat, în amănunțime, costumele pe care le moștenesc, le poartă și se fudulesc cu ele, nevoie mare. Foarte aplaudate au fost două găgălici, care și-au prezentat costumele în... versuri. Superb! La fel au procedat și copiii din delegația școlii din satul vecin, Școala „Iulian Vesper” (îndrumătoare Mariana Grosu).

Au urmat Tatiana Govornean de la Gimnaziul nr. 6 din Cernăuți, care a descris costumele lui de fată, și Dana Luchian de la Școala din Stroiești, raionul Noua Suliță, care a descris un costum de băiat. Și ele au fost foarte bine documentate, prezentând costumele în amănunțime: pânza folosită, cum se țese, cu ce bumbac sunt cusute, cum se croiește o cămașă, piesele ei componente, ce fel de modele folosesc femeile și fetele din zona lor la cusut.

Înainte de a prezenta rezultatul jurizării și a înmâna premiile, prof. Nicolae Făurescu a felicitat

toți concurenții și organizatorii proiectului pentru modul în care au pregătit manifestarea, cum s-au pregătit pentru prezentare și pentru faptul că sunt preocupați de păstrarea și transmiterea tradițiilor noastre populare. Domnia sa a considerat că și acest schimb de experiență a fost excepțional. Juriul n-a putut departaja concurenții și le-a acordat tuturor premiul I. Gazdele au premiat și pe membrii delegației din Ucraina. Aceleași felicitări au fost adresate și de doamna Adriana Crăciun, directorul școlii organizatoare, și dânsa unul din artizanii manifestării.

Preotul Iosif Andronic s-a adresat asistenței cu cuvinte foarte alese, fiind entuziasmat de faptul că acești copilași duc mai departe tradițiile strămoșești ale satului, că se îngrijesc de păstrarea costumului popular local și-l transmit celor care

vin după ei și că nu uită niciodată să apeleze la credința noastră strămoșească.

Doamna Lilia, conducătoarea delegației din Ucraina, mi-a declarat: „Mi se umple sufletul de bucurie și de fericire că sunt împreună cu cei care gândesc și acționează românește. Păstrăm cu cinste costumele noastre populare pentru că el este zestrea noastră strămoșească. Îi moștenim pe toți cei care de-a lungul mileniilor au luptat pentru neam, limbă și credință. Ne-ntoarcem acasă cu impresii de neuitat. Vom transmite și copiilor din școlile noastre ce-am văzut și auzit aici, cărora le vom duce și darurile pe care le-am primit aici”.

Doamna Mariana Grosu, unul dintre artizanii acestui proiect educativ, a prezentat publicului cum s-a născut acest proiect și cum s-a lucrat la elaborarea lui. A fost foarte mulțumită că au răspuns atâtea organizații și unități, printre care și biserica, ca să colaboreze la realizarea lui. A prezentat apoi, și spre știința publicului, manifestările ce vor fi organizate până în luna iunie a acestui an.

Aceleași felicitări calde și recunoscătoare au fost adresate realizatorilor, copiilor și părinților acestora de către domnul primar Artimon Ionesi, care a arătat că și în continuare va sprijini, cu tot ce i se va cere și va fi posibil, organizarea în continuare a unor asemenea activități. Ce mulțumire poate fi mai mare decât aceea când la o manifestare culturală sala Căminului Cultural este arhiplină. Aceleași felicitări și mulțumiri le-a adresat și domnul Gheorghe Luța, primarul comunei Horodnic de Sus, comună coorganizatoare a acestui proiect.

Am apreciat foarte mult și modul în care doamna Virginia Drahta a coordonat desfășurarea acestui adevărat spectacol, cum a prezentat fiecare număr și cele spuse de fiecare concurent sau obicei care urma să se desfășoare pe scenă. Alături de dânsa merită felicitări și doamna Iuliana Isopescu, care a dirijat din spatele cortinei întreaga desfășurare a spectacolului. Și cum în sală se aflau și multe cadre didactice, aproape toate îmbrăcate în costume naționale, sufletul ni s-a umplut de bucurie că și la Măneuți este un loc binecuvântat de Dumnezeu unde slujitorii școlii sfințesc locul în care muncesc. Iar oaspeții noștri din Ucraina au putut constata că ne asemănăm foarte mult și prin tradițiile și obiceiurile noastre, ca și prin costumele noastre populare. Totul a fost extraordinar.

Gheorghe DOLINSKI

COMEMORAREA SCRITORILOR UCRAINENI DIN BUCOVINA

Sâmbătă, 18 februarie, din inițiativa Organizației județene Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România, președinte Ilie Sauciuc, în conformitate cu Planul de acțiuni/proiecte culturale ale Uniunii pe primul semestru al anului 2017, a avut loc comemorarea scriitorilor ucraineni din Bucovina, a doua acțiune de acest fel, prima desfășurându-se tot aici la finele lunii februarie a anului trecut.

Acțiunea a avut două părți, prima – slujba religioasă de pomenire și depunerea de coroane la mormintele unor scriitori și cea de a doua - evocarea personalității și activității scriitorilor la sediul Organizației județene Suceava. Slujba religioasă s-a desfășurat la biserica cu hramul Sfântului Ilie din Dărmănești, preot paroh Mihai Cobziuc, în prezența unui număr însemnat de invitați, rude și cunoștințe ale unora dintre scriitorii comemorați, enoriași, membri ai comunității ucrainene. În timpul slujbei au fost pomeniți scriitorii ucraineni din generațiile mai tinere, dar și cei din generațiile mai vechi, din prima categorie făcând parte Ștefan Tcaciuc, Corneliu Reguș, Vasile Țapoveț, Ioan Negriuc, Gheorghe Lucan, Vasile Socoliuc, Ilie Frăsieniuc, Eugen Mihaiciuc, Teofil Reboșapca, Ivan Bodnariuc, Victor Cozariuc, Vichentie Necolaiciuc, Stelian Gruia Iațentiuc, Ivan Seredenciuc (Nepohoda), Gheorghe Barbir, Vasile Clem, Ioan Cozmei, Ilie Cojocar, Ioan Frăsieniuc, iar din a doua categorie: Olha Kobyleanska, Silvestru Iaricevski, Dionisie Oneșciuc și Gheorghe Racocia. Cu această ocazie, părintele M. Cobziuc a spus că această slujbă este un omagiu și un semn de recunoștință aduse acestor scriitori cu care ne mândrim, creația lor fiind importantă, iar noi având datoria să o lăsăm moștenire generațiilor viitoare. Păstrarea vie a memoriei personalității și creației literare a acestor scriitori ucraineni din Bucovina este importantă pentru această etnie – a treia ca mărime din România - pentru păstrarea identității naționale și pentru activitatea Uniunii Ucrainenilor din România (UUR), deoarece „asemeni unor frunze dintr-un copac, dacă acestea se usucă, se usucă și copacul“.

În cadrul ceremoniei religioase, domnul Mihai Mihăiescu Aniuc, expert pentru minoritățile naționale în cadrul Prefecturii județului Suceava, a adus mulțumiri bisericii, părintelui Mihai Cobziuc pentru faptul că amintește și se roagă pentru

filialei UUR din orașul Suceava, în prezența persoanelor participante la slujba religioasă, a unor membri ai comunității ucrainene și a altor persoane. După ce președintele Organizației județene Suceava, domnul Ilie Sauciuc, a evidențiat importanța acestei acțiuni, din rândul celor prezenți au luat cuvântul mai multe persoane, care au evocat memoria și activitatea scriitorilor comemorați.

Doamna Virginia Tcaciuc, soția scriitorului Ștefan Tcaciuc, care a fost cândva și președintele UUR și deputat în Parlamentul României, a recitat câteva dintre poeziile acestuia și a menționat, cu mult regret, faptul că majoritatea scriitorilor ne-au părăsit prea devreme, mulți în floarea vârstei și, dacă ar mai fi trăit, desigur ar mai fi creat și alte opere valoroase, îmbogățind și mai mult tezaurul cultural al comunității ucrainene din țară, dar și pe cel de peste hotare. Domnia sa a adus și o notă de umor celor spuse făcându-i pe cei prezenți să zâmbească atunci când a spus că spiritele scriitorilor răposați «dacă s-ar întâlni undeva, acolo sus, sigur ar constitui un cenaclu literar».

Mulțumind conducerii Organizației județene Suceava a UUR, domnului președinte Ilie Sauciuc pentru organizarea acțiunii, doamna Aspazia Reguș, soția scriitorului Corneliu Reguș, a evocat, câteva aspecte din viața și activitatea acestuia. La rândul său, domnul Mihai Mihăiescu Aniuc, elogiindu-i pe scriitorii Ștefan Tcaciuc și Corneliu Reguș, a arătat că această zi constituie în mod figurat „un duel cultural“. S-a mai referit și la activitatea răposatului scriitor Gheorghe (Gică) Lucan pe care l-a cunoscut îndeaproape.

Luând cuvântul, domnul Ion Grigoraș a afirmat că acțiunea este laudabilă, însă era și mai bine dacă la ea ar fi fost invitată mai multă lume. A mai precizat că, pentru ca operele scriitorilor ucraineni să poată fi citite, este necesar ca tineretul să știe limba maternă ucraineană și să nu o uite. Referitor la comemorarea scriitorilor amintiți, a spus că și în cazul lor sunt valabile și se potrivesc cuvintele marelui poet ucrainean Taras Șevcenko care în poezia sa „Testamentul“ („Zapovit“) a spus „...Pomeniți-mă cu o vorbă/ Bună, liniștită“ (traducere din limba ucraineană de Ion Cozmei).

La rândul său, domnul Eusebie Frăsieniuc, după ce a făcut unele evocări despre scriitori, a propus ca altă dată, atunci când se va organiza o acțiune similară, să fie invitate și cadrele didactice care predau limba ucraineană, chiar și elevi. Atunci, pentru o mai bună cunoaștere, ar putea fi evocați mai pe larg câțiva, eventual câte trei dintre scriitorii respectivi din generații diferite. Cu regret a arătat faptul că în prezent pe internet se află prea puține date despre acești scriitori.

O interesantă propunere a făcut-o, în cuvântul său, domnul Ioan Bodnar spunând că ar fi laudabil ca pe terenul din apropierea bisericii din Dăr-

mănești să se facă o alee a acestor scriitori așa cum există parcuri și alei asemănătoare în alte localități din țară. A mai arătat că la acțiunile de comemorare nu trebuie uitați nici scriitorii din generațiile trecute, amintindu-l cu această ocazie, spre exemplu, pe scriitorul Dionisie Oneșciuc.

Domnul Ilie Sauciuc a arătat că „prezența“ în ziua respectivă a scriitorilor amintiți este una spirituală, căci cea fizică, spre regretul nostru, nu mai este posibilă și a reamintit faptul că ideea amenajării în incinta sediului Organizației județene UUR din Suceava a unei galerii cu fotoportrete ale scriitorilor ucraineni din Bucovina (propunere făcută anul trecut, la prima comemorare) este valabilă, rămâne în atenția sa, în care scop vor fi întreprinse măsurile necesare. A mulțumit celor prezenți pentru participare și pentru atenția pe care au acordat-o acestui eveniment.

În ultima parte, renumitul grup vocal „Soacrele“ („Svekruchy“) din Suceava a interpretat în limba ucraineană cântece pe versurile poetului Ștefan Tcaciuc puse pe note de doamna Aurora Huțan, dintre acestea fiind și cântecul „Suflă vânt din Bucovina“ („Povii, vitre, z Bukovyny“). Tot atunci, un moment emoționant l-a constituit și recitarea de către doamna Saveta Vărăreanu a unei poezii scrise de Ștefan Tcaciuc, traduse de dumneaei în limba română, intitulată „Bucovina mea iubită“ din care redăm următorul fragment: „Bucovina mea iubită,/Plaiul meu cel dulce/Către tine, Bucovină,/ Tainic dor mă duce“. Atitudinea poetului față de Bucovina natală este semnificativă, emblematică, el fiind exponentul atitudinii similare a tuturor locuitorilor acestui minunat ținut.

Acțiunea de comemorare a scriitorilor ucraineni din Bucovina a fost reușită, laudabilă, exemplară și pentru alte Organizații județene ale UUR, căci se pare că în prezent este unica de acest fel.

Iarema ONEȘCIUC

Mesaj de condoleanțe pentru Șcerban Ianoș

Transmitem pe această cale sincere condoleanțe familiei îndurerate din Crăciunești, județul Maramureș în aceste clipe când se desparte de scumpul lor soț, tată și bunic Șcerban Ianoș (Ivan).

Vestea tristă a plecării dintre noi spre cele veșnice a bunului nostru coleg și prieten ne-a întristat mult. Pentru tot și pentru toate câte a făcut pentru comunitatea noastră ca dascăl și ca activist pe tărâm cultural îi datorăm neuitare și recunoștință veșnică.

Dumnezeu să-l odihnească în pace și liniște!
Nechai zemlea bude iomu puchom!

Ștefan Buciuța,
președinte de onoare
al Uniunii Ucrainenilor din România

cei trecuți în neființă. Totodată, a mulțumit și domnului Ilie Sauciuc pentru această acțiune. La rândul său, domnul Ilie Sauciuc a arătat că acțiunea, a doua de acest fel, este dovada recunoștinței noastre pentru activitatea scriitorilor pomeniți, memoria lor trebuind a fi cinstită și în viitor. După slujbă a urmat depunerea de coroane la mormintele scriitorilor Ioan Cozmei, Ioan Negriuc și Gheorghe Lucan în cimitirele din Călinești-Enache și Ipotești.

Partea a doua a acțiunii s-a desfășurat la sediul

Miroase a scrumbie

În fiecare an, la începutul lunii martie (uneori mai devreme) când ultimul sloi a părăsit Dunărea, când se pregătește prohibiția la celelalte specii de pește, pescarii de la gurile brațului Sfântu Gheorghe al fluviului (de obicei ucraineni sau lipoveni), încep activitatea de pescuit la scrumbia de Dunăre (*Alosa pontica*).

Bătrânul Ilko Ignat, un priceput și vestit pescar, care a trudit toată iarna reparând setcile familiei dar și ale vecinilor, stă pe malul Dunării și oftează. Tare ar mai arunca o „toană“, dar se mulțumeste cu gândul că cei din familie vor fi mai norocoși în acest an, căci anul trecut producția a fost sub așteptări.

Pescuitul la scrumbie este o muncă grea. De obicei, câte doi pescari voinici la o barcă se completează reciproc: unul vâslește începând de la malul drept al Dunării spre malul opus, iar celălalt lansează setcile lungi de maximum 100-200 m ca apoi duse de curenții fluviului pe o oarecare distanță (timp

în care scrumbia intră în plasele pescarilor) să se întoarcă înapoi descurcând sculele, reparându-le dacă este cazul și predând captura la cherhana (de multe ori se întorc cu plasele goale).

Dar activitatea de pescuit la scrumbie este nu numai grea, ci și periculoasă. Adeseori, pescarii se avântă în zona așa-zisă „strelcă“ (zona la îmbinarea Dunării cu marea și care este bogată în pește), dar atunci când îi surprinde furtuna pe neașteptate (chiar și atunci când marea este liniștită), se formează valuri uriașe, vârtejuri și curenți puternici care răstoarnă barca sau o izbesc de pragurile ce se formează din aluviunile aduse de Dunăre, pescarii riscând să-și abandoneze sculele (pe care nu le mai pot recupera) sau să-și piardă viața (și s-a întâmplat de multe ori la Sfântu Gheorghe).

Pescarii organizați câte doi la o barcă, își așteaptă rândul pe malul stâng al Dunării. Și cum prin apropiere se află un bufet poreclit de localnici „la tona“ unde poți afla toate noutățile privind pescuitul, unii

„luați de val“ pierd rândul, fiind obligați să aștepte tura următoare (de obicei peste câteva ore, deoarece rândul se respectă, așa-i legea nescrisă, iar cele mai frecvente și „uzuale“ expresii care se aud aici sunt: plauca, toana, setca, scrumbia).

Sunt ani când producția e atât de mare, încât tot satul este îndestulat, mănâncă scrumbie chiar și cei care nu pescuiesc, se gătește în tot felul (marinată, prăjită, dar mai ales grătar), iar surplusul se conservă pentru iarnă (prin sărare). Acest lucru se întâmplă când generația de 3 ani (de obicei mai numeroasă când condițiile de dezvoltare au fost favorabile) și care a iernat în mare, devenind matură pentru reproducere, primăvara, pătrunde în cârduri în Dunăre, se îngrașă mult, perioadă în care scrumbiile sunt pescuite.

Migrația începe în martie, dar reproducerea se declanșează, de regulă, în luna mai, desfășurându-se în Dunăre chiar și la 1000 km de la gurile fluviului, așa se explică de ce prohibiția se realizează eșalonat, pe sectoare. Pescuitul scrumbiei se realizează și în amonte de localitatea Sfântu Gheorghe, pe toată lungimea Dunării (dacă peștii au scăpat de plasele pescarilor de la gurile Dunării).

Primăvara, în timpul migrației de reproducere, scrumbiile de Dunăre se îngrașă mult, devenind mai rotunde, dar după ce-și depun icrele, multe din ele mor, iar cele care se întorc în mare sunt foarte slabe, confundându-se cu alte specii, dacă sunt prinse.

Mai puțin frecventă, dar adesea se confundă cu scrumbia de Dunăre este scrumbia de mare (*Alosa maeotica*). În Deltă, de-a lungul litoralului românesc se reproduce în Razelm, unde pătrunde primăvara și se retrage în mare toamna.

Foarte gustoasă, cu o carne grasă și dulce, lipsită de oase este scrumbia albastră (*Scomber scombrus*), care însă nu se reproduce aici, ci pătrunde în mare doar pentru hrană îmbelșugată. Îmi povestea Ilko că, pe timpuri, pescuiau în mare cantități industriale din această specie, dar, probabil, din cauza poluării aceasta a dispărut.

Merită să asişti la un pescuit de scrumbie, mai ales dacă se lasă și cu un grătar.

Vasile IASCHIU

Vasile Hutopilă – poetul!

— Curaj! i-am zis când m-a vizitat recent la domiciliu. Avea la el o geantă diplomat cu cifru procurată prin Italia și, drept răspuns la îndemnul meu, a deschis-o, scoțând din ea cele mai recente picturi. Și, pentru a mă surprinde, nu i-au

trebuit mai mult de câteva minute să schițeze pe o coală de hârtie chipul Mântuitorului nostru Isus Hristos.

— Am înțeles. Pictura are prioritate...

— Așa este.

— Dar pictura înseamnă și poezie. Ai încercat ceva, dar trebuie să continui...

— Voi proceda așa numai să „prind o sponsorizare“. Nu realizezi că ce faci dumneata sau eu se plătește?

— Mie-mi spui! Asta este. Însă harul din naștere, har rămâne chiar cu sacrificii materiale. Uite, Vasile! Eu îți voi prezenta în finalul dialogului nostru o poezie de a ta postată, ca și cele pe wikipedia și în manuscris. Poate îndemnul de a publica o plachetă cu poezii îți va deschide ușa unui univers propice picturilor tale.

— Nu te contrazic dar, sincer să fiu, deocamdată crez poezii doar pentru „oxigenarea sufletului“.

„Codrii mei“

*Blestem pădurile de aur verde,
Iar căpățânile încoronează zii.
Străini ne sunt aicea „dumnezeii“*

*Plâng codrii secerați de ferăstraie,
Și se răresc în fiecare zi.
Iar cei în sutane și cu straie,
Își cer pământuri și herghelii.*

*Și urlă, Doamne, de durere,
Nu sunt urechi de auzit.
Ce s-a numit cândva avere,
Se-ndreaptă repede către sfârșit.*

Decebal Alexandru SEUL

In memoriam Iuri Racocea

Se împlinesc, luna aceasta, 109 ani de la nașterea și 26 de ani de la trecerea în eternitate a celui care a fost Iuri Racocea, un om cu un suflet mare. S-a născut la 14 martie 1908 și a plecat de pe această lume la 7 martie 1991.

Iuri Racocea a iubit nespuse de mult copiii, natura, în general, pădurea și animalele sălbatice, în special.

Iuri Racocea a fost un poet de un real talent care întreaga sa viață a aspirat spre perfecțiune. Iată ce scria despre el un alt cunoscut poet bucovinean, Ștefan Tcaciuc. „Poezia lui Iuri Racocea este bună și duioasă, iar el, poetul, un trudit onest și credincios pe tărâmul literaturii. El a fost conștient de faptul că numai bunătatea și dragostea sunt în măsură

să aprindă stelele unei poezii adevărate care, mai apoi, să formeze o întreagă constelație pe bolta spirituală.

Vreme îndelungată, Iuri Racocea a trăit și educat tânără generație în satul Măriței, vecin cu Dănila mea natală. Cele două sate bucovinene sunt despărțite doar de pădurea lui Pruncul. De-a lungul anilor, ne-am întâlnit deseori pe hotarul dintre satele noastre, în mijlocul pădurii lui Pruncul pe care poetul a numit-o raiul cântecului și al frumuseții, al proiectelor și amintirilor“.

Redăm mai jos poezia „Lăcrimioară“, apărută în volumul poetului „Iubire-credință-rațiune“, Suceava, Editura „Lupta poporului“, 1947, p. 20.

Lăcrimioară...

Fiiței mele Orika

*Lăcrimioară! Lăcrimioară...
Lacrimă Divină!...
Tu ești mică, dar iubită
Chiar în umbră de lumină.*

*Crești în umbră, dar îți place
Viață multă să îmbii.
Te alină șoapta vremii
Într-un cântec de copii.*

*Șoapta vremii te alină
Și lumina te sărută,
Numai lumea este lume:
Tu ești fină, ea e brută!*

*Ești micuță și plăpândă,
Dar semeață totdeauna*

*Căci aroma ta cea dulce
Naște viață din furtună...*

*Din fiorul unui freamăt,
Dintr-un zumzet de albine
Tu rechemi o reverie
A speranțelor de bine...*

*Tu cunoști mirajul vieții
Și esența ei din muncă
Când tăcerea rătașește
Sau pe piscuri, sau pe luncă...*

*Unde privighetorile măiestre
Se dezmiardă și tot cântă,
Unde raza de lumină
Tot în valuri se frământă.*

*Tu le vezi acestea toate
Și le simți adânc în tine:
Firea cântă, codrul doarme
În lumina lunii pline...*

Kolea KURELIUK

Discursul președintelui Petro Poroșenko la ceremonia de cinstire a memoriei Eroilor Sotniei Celeste

Stimate doamne și stimați domni,
Dragi mult respectate familii ale Eroilor Sotniei Celeste,
Dragi ucraineni,
Dragi Eroii ai Sotniei Celeste! Cred sincer că ei ne aud acum.

Ne-am adunat aici în acea parte a străzii în care istoria Ucrainei s-a schimbat pentru totdeauna. În locul în care marea frăție a unor oameni neînfricați a plătit prețul suprem pentru libertatea statului nostru.

Atunci, ei nu știau că se aruncă neînarmați într-una din primele bătălii pentru independență. Într-un război care va dura mai mulți ani și care va lua la cer multe alte sotnii de eroi.

Atunci, țara nu-și dădea seama cât de crud și de perfid este dușmanul cu care se confruntă. Și că primele focuri ale lunetiștilor asupra Maidanului au fost, practic, primele gloanțe trase de agresor chiar în sufletul statului nostru. Pe atunci, noi nici nu ne-am imaginat că cele mai bune fiice și cei mai buni fii ai Ucrainei vor trebui să intre de multe ori în luptă inegală cu agresorul.

Dar, viitorii Eroii ai Sotniei Celeste erau convinși că soarta Ucrainei se tranșează pe această stradă, pe aceste poziții lipsite de apărare, pe acest mic câmp de operații supus tirurilor trase din hotel, dinspre Conservator, din clădirea de alături.

Ei au venit pe Maidan, fiecare în felul său, din întreaga Ucraină, din toate colțurile statului nostru unitar. Ei aveau vârste, pregătire, experiență de viață diferite. Dar, cu toții împreună reprezentau societatea ucraineană în întreaga ei unitate și diversitate.

Dragi prieteni,

Propun să cinstim memoria Eroilor Sotniei Celeste, a tuturor apărătorilor Ucrainei printr-un moment de reculegere.

Stimată mult respectată comunitate,

Trăim acum într-un alt stat. Vedem zilnic noi și noi eroi care își măsoară viața cu actele de curaj ale Sotniei Celeste.

Revoluția Demnității este continuată de cetățenii Ucrainei cu un simțământ puternic de patriotism.

Revoluția Demnității este continuată astăzi de Brigada a 72-a de lângă Avdiivka și de zeci de mii de militari care și-au asumat conștient și liber, pe bază de contract, profesia de apărător al Patriei.

Revoluția Demnității este continuată de

lucrătorii „Ukroboronprom“ care testează în poligon noul scut de rachete.

Revoluția Demnității este continuată de societatea civilă. Puternică și exigentă ca niciodată, aceasta îmbină inițiativa, creativitatea și hărnicia proprie cu rolul de controlor exigent al puterii.

Schimbările și evoluțiile în multe sfere ale vieții, uneori nu atât de rapide pe cât ne-am dori, sunt și ele o continuare a Revoluției Demnității.

La începutul anilor '70 ai secolului trecut, unul dintre liderii chinezi a fost întrebat cum apreciază el marea Revoluție franceză. Iar el a răspuns, potrivit spuselor unor martori oculari, cam așa: au trecut doar 200 de ani, a trage anumite concluzii este prematur. Și pentru noi este prematur să tragem concluzii, cu atât mai mult pesimiste, despre Revoluția noastră a Demnității. Procesele generate de ea sunt acum în plină desfășurare și sunt convins că ele se vor finaliza într-o cheie optimistă. Vor mai trece mulți ani de schimbări, dar am convingerea că va veni și ziua când până și Toma Necredinciosul va vedea și va recunoaște cât de mult s-a schimbat în bine statul nostru ca urmare a evenimentelor petrecute la finele anului 2013 – începutul anului 2014.

Vrem să păstrăm în memoria națională evenimentele care le vor aminti generațiilor viitoare ce preț s-a plătit pentru libertatea cucerită pentru ei.

De aceea, eternizarea memoriei Eroilor Sotniei Celeste este o problemă de stat. Ridicarea Memorialului Eroilor Sotniei Celeste ca loc al memoriei naționale este o sarcină generală. Anul trecut, mi-am exprimat convingerea noastră comună că acest complex memorial trebuie să fie situat pe alea Eroilor Sotniei Celeste. Sunt ferm convins de acest lucru. Locul în care ne aflăm a devenit, practic, un loc sfânt pentru fiecare ucrainean. El s-a transformat într-un loc de adevărat pelerinaj. Este clar că acest loc, conform legilor divine supreme, aparține Sotniei Celeste.

Dar, pentru a tăia, în sfârșit, „nodul gordian“ care a făcut ca din cauza controverselor legate de proprietatea asupra locului respectiv, această problemă să intre în impas, am fost obligat să mă implic în hățușul legilor pământene. Apoi, am hotărât și declar ca fiind urgent proiectul Legii Ucrainei privind modificarea legislației referitoare la cinstirea actului de curaj al participanților la Revoluția Demnității și la eternizarea memoriei Eroilor Sotniei Celeste.

Aș vrea să aduc mulțumiri consilierilor din Consiliul orașului Kiev și primarului orașului Kiev, Vitali Klyciko, care au adoptat o hotărâre

importantă ce dă undă verde ridicării acestui complex memorial. Prin votul lor, ei au permis elaborarea proiectului privitor la reglementarea regimului proprietății funciare și au repartizat terenul pentru construirea Complexului Memorial Național al Eroilor Sotniei Celeste – Muzeului Revoluției Demnității.

În sfârșit, problema alegerii celui mai bun proiect și construirea Memorialului va trece în plan practic. În continuare, este necesară unirea eforturilor societății și ale puterii pentru realizarea, în regim de urgență, a concursului internațional, elaborarea proiectului, demararea și finalizarea construcției lui.

Cred că, în cel mai scurt timp, trebuie să fie creat Fondul care să susțină realizarea fiecărei etape a proiectului nostru comun, și în acest context, aș dori foarte mult ca proiectul Memorialului să fie într-adevăr unul public. Mă declar nu numai inițiatorul, ci și primul donator al acestui fond pentru a-l sprijini nu doar cu o vorbă bună, ci și cu bani. Sper că exemplul meu va fi urmat și de alții. Fac apel la toți aceia cărora le este scumpă memoria despre actul de vitejie al Sotniei Celeste să se alăture acestui demers.

Sunt convins că cel mai bun monument al Eroilor Sotniei Celeste îl va constitui Ucraina nouă pe care o construim și construcția căreia mai cere eforturi titanice.

Dar, fără îndoială, este nevoie de un loc în care să poată veni milioane de ucraineni pentru a-și pleca capetele în memoria aceluia de la a cărui faptă eroică a început această Ucraină nouă. În fața aceluia care au dovedit că vorbele, intențiile și declarațiile au valoare doar atunci când oamenii sunt gata să-și jertfească viața pentru ele.

Slavă eroilor Sotniei Celeste!
Slavă Ucrainei!

Pagină realizată de Ion ROBCIUC

UCRAINA - mai aproape